

De'en Bzejni'i Jesocristən' San Juannə' Nič Bzoje'en Par Chio'o

*Diozən' bene' par nič Jesocristən' bzejni'ine' San
Juannə' de'e quinga*

¹ Nada' Juan naca' beṇə' güen xšin Jesocristən'. Diozən' blo'ine' Jesocristən' de'e quinga de'en bzejni'ine' nada' par gwlo'ida'an yeziq̄uə'əchlə beṇə' chso'elaogüe'ene'. Bsele'e angl che'enə' par bzejni'ine' nada' de'e quinga par nič ənezecho de'e ca' gaquə lgüegwzə. ² Na' bacho'a dižə' che yoguə'əlöl de'e quinga de'en blo'ine' nada', na' yoguə'əlöl de'en bzene Diozən' nada' na' de'en bzejni'i Jesocristən' nada'.

³ Mbalaz ṇitə' beṇə' ca' yoso'olabe' de'e nga chzoja' nga de'en bzene Diozən' nada'. Na' mbalaz ṇitə' beṇə' ca' əse'ene len catə' beṇə' yoblə yoso'olabe'en. Mbalaz ṇite'e šə yoso'ozenague'en, chedə' bazon gaquə de'e ca' blo'ine' nada'.

*Juannə' chzoje' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən'
yež ca' gažə*

⁴ Nada' Juan chzoja' le'e chdopə chžagle cho'ela'ole Jesocristən' Asian', le'e ṇitə'əle yež ca' gažə. Diozən' sošgue' gaquəlene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen', Dioz ben' bazoczə catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon. Na' Spirit che Diozən' de'en naquə ca

gažə Spirit zon lao Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' sošgan gaquəlenən le'e na' gonən ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'.
 5 Na' leczə Jesocristən' sošgue' gaquəlene' le'e na' gone' ca so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'olen'. Jesocristən' be'e dižə' che Diozən' na' xtiže'enə' naquən de'e li. Len' naque' beṇə' nech bebane' ladjo beṇə' guat ca' par chnabi'e. Jesocristən' chnabi'e notə'atezə beṇə' chəsə'anabia' yežlyo nga. Chaque Jesocristən' checho na' bābnitlaogüe' xtolə' chio'o chonlilažə'əchone' ca de'en blalj xchene'enə' catə'an bnežjw cuine' gwso'ote'ene'.
 6 Gwleje' chio'o par nič nabi'acho txen len le' ca no rei na' par nič sotezə socho güe'ela'ocho Xə' Diozən' can' gwnitə'atezə gwnitə' bχoz che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Jesocristən' chnabi'e zejlicane. Ledoye'ela'oche' na'a na' zejlicane. Can' gonšgaczcho.

7 Le'e gon xbab, la' Jesocristən' yetje' to lo'o bejw. Na' yoguə'əloḷ beṇə' yesə'əle'ine' le', lente beṇə' ca' gwso'ot le', na' beṇə' ca' ža' doxen yežlyon' yesə'əbežyaše'e de'en cui gwso'onlilaže'ene'. Can' na Diozən', na' ca'aczən' gaquə.

8 “Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te chei.” Can' na Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe' yelə' guac xennə', ben' bazoczə catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon.

Juannə' ble'idaogüe'ene' Cristən' len yelə' chey che'eni' che'ena'

9 Nada' Juan naca' beṇə' bišə'əle' chedə' naccho txen cho'ela'ocho Cristən' na' txennə' choso'oči'

choso'osaquə' beṇə' chio'o. Txennə' chnabia' Diozən' chio'o na' t xen chgo'o chchejlažə'əcho len yoguə' de'en chac checho chedə' ngoda'əcho t xen len Jesocristən'. Zoa' isla nga de'en ne' Patmos la' naca' pres por ni che de'en bagwdixjui'a xtižə' Diozən' na' babi'a dižə' che Jesocristən'. De'e na'anə' baboso'osele'e nada' nga. ¹⁰ Na' to ža dmi gw Spirit che Diozən' benən par ni ch ble'idaogüe'eda' to de'en ble'idaogüe'eda'. Na' benda' gwne to beṇə' coža'anə' zižjochgua ca zižjon' chbež trompet. ¹¹ Na' gože' nada': —Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par ni ch te chei. Bzoj dižə' che de'e quinga le'idaogüe'edo'onə' to le'e libr na' selo'o librən' lao beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Asia, beṇə' ža' Efeson' na' Esmirna, na' Pergamo, na' Tiatira, na' Sardis na' Filadelfia na' Laodisea.

¹² Na' gwye chja' bgüia' non' cho'elen nada' dižə' na' ble'ida' gažə candler de or. ¹³ Na' gwchol candler ca' gažə ble'ida' Xi'in Diozən' ca to beṇəch. Na' nyaze' to lachə' tonə de'e bžinte yen ni'e. Na' nchej cho'alcho'enə' to sinš de or. ¹⁴ Na' yišə' yichje'enə' naquən ca xa xilə' šyiš na' ca be'eyə'. Na' jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'əni. ¹⁵ Na' ble'ida' ni'enə' chactitən ca to brons de'e nlachgua catə' xōan lao yi'. Na' xne che'enə' nenən ca chziž yaon' catə' dechguan. ¹⁶ Na' noxe'e gažə beljw len ne'e lichan', na' cho'enə' zo to spad de'e nla chopə la'ate. Na' ble'ida' cho'alaogüe'enə' can' chle'icho bgüižən' catə'ən chṇachguan.

¹⁷ Na' beyož ble'ida'ane' bgüixa' xni'enə' gota' šlat. Nach bli ne'e lichanə' bexe'e na'anə' na' gože' nada': —Bito žebo'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon'

na' ben' gon par ničh te čhei. ¹⁸ Nada' naca' Dioz ben' zo zejlicane. Ca de'en bida' goca' beṇačh gwso'ote' nada', pero na' bebana' ladžo beṇə' guat ca' na' soa' zejlicane. Nada' napa' yelə' gwnabia' par əṇia' batən' sa'at to to beṇə' na' napa' yelə' gwnabia' par əṇia' non' žjəya'ac gabilən'. ¹⁹ Na' ža bzoj dižə' čhe de'e ca' bable'ido', na' čhe de'e ca' chac ṇa'a na' čhe de'e ca' ze'e za'ac. ²⁰ Bito gwyejni'ido' čhe beljw ca' gažə de'en noxa'a na' čhe candeler de or ca' gažə. Beljw ca' gažə zejen gažə beṇə' ca' zjəyo'o lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' yež ca' gan' mbane Asia. Na' candeler ca' gažə zejen gaž cuen beṇə' ca' chso'onlilažə' nada'.

2

Dižə' de'en be'e par beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' yež ca' gažə: De'en gožə' beṇə' Efeso ca'

¹ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Efeson' na' yo'one' de que nada' ben' ble'ido' noxə' gažə beljw ca' na' chgüia chya' candeler de or ca' gažə, əchnia' dižə' quinga: ² “Neze ṇle'ida' ca güennə' chonle, can' zotezə zole chonle xšina'anə' sin cui chjəxaquə'əlažə'əle, na' can' cui chzenagle čhe beṇə' mal ca' chəsə'əna zjənaque' apostol. Babgüiale can' chso'one' na' chacbe'ile de que bito bselə'əga'aca'ane'. ³ Chgo'o chčhejlažə'əle len de'en chyi' chzaquə'əle na' zotezle chonle xšina'anə' sin cui chjəxaquə'əlažə'əle. ⁴ Pero de to de'en cui chazlaža'a can' chonle, cuich chaquele čhia' can'

bagoquele chia' antslə. ⁵ Le'e gon xbab can' goc-chgüeile chia' antslə na' cuich chactequele chia' na'a. Le'e gon xbabən' par ničh yedinjele de'en cuich chactequele chia' na' legonch can' benle antslə. Na' šə cui yedinjele de'e malən', yedəyena' le'e castigw nach yebiža'a len le'e. Bitoch gacle candeler chia' šə cui yedinjele xtolə'əlen'. ⁶ Pero la'anə'əczə bito chonle doxen can' chazlaža'anə', chebeida' de que chgue'ile de'e malən' chso'on beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos, la' leczə nada' chgue'ida' can' chso'one'enə'. ⁷ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', gua'a latjə gaole frotən' de'en chbia lao yag yelə' mbanṇə' de'en zo gan' zo Diozən'."

De'en gože' beṇə' Esmirna ca'

⁸ Na' leczə bzoj ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Esmirnan'. Bzoje' gože' de que nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par ničh te chei. Na' gwso'ote' nada' lao bida' goca' beṇəch pero bebana' ladjo beṇə' guat ca'. Na' leczə yo'one' de que nada' əchnia' dižə' quinga: ⁹ "Neze nle'ida' ca güennə' chonlen', na' neze nle'ida' can' choso'ochi' choso'osaguə' beṇə' le'e na' can' nyašə'əchgua chac chele. Pero la'anə'əczə banga'anyašə'əle lechgualə mbalaz zole. Nezda' can' choso'ožia choso'onitə' beṇə' gwlaž chele ca' le'e, beṇə' ca' gwsa'alje' lao dia che de'e Izraelən'. Lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael sino zjəncodə' ljuežje par chso'one' txen len gwxiye'enə' de'en le Satanas. ¹⁰ Bito žeble

de'e ca' ze'e za'ac de'en saquə'əzi'ile. Gwxiye'enə' gonən ca yesə'əyixjue' ballē ližya par ničh ca' co'oyelə'ən le'e cuejyichjle xtiža'anə'. Lao ši ža saquə'əzi' saquə'əyašə'əle. Pero na' lesotezə leso legwzenag chia' la'anə'əczə šə so'ote' le'e por ni che de'en chzenagle chia'. Na' šə sotezə sole gwzenagle chia' nachən' gona' ca əbanle len nada' zejlicane. ¹¹ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'olene'. Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', bito gac chele can' gac che beṇə' ca' yesə'əzaquə'əzi'e zejlicane, de'en nacho yelə' got əgwchope."

De'en gože' beṇə' Pergamo ca'

¹² Na' leczə bzoj ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Pergamon'. Bzoje' gože' de que nada' ben' ble'ido' zo spadən' cho'anə' de'e nla chopə la'ate əchnia' dižə' quinga: ¹³ "Nezda' de que zole lao syodan' gan' chnabia' Satanasən' na' gan' lechgualē choso'ozenag beṇə' chei. Neze nle'ida' ca güennə' chonle, can' zotezə zole chonlilažə'əle nada' na' can' cui chbejyichjle xtiža'anə' de'en chejle'ele chei, na' nic catə'ən gwso'ote' Antipasən' gan' zolen', ben' gwzotezə gwzo be'e dižə' li chia'anə' lao syoda chele gan' zo Satanasən'. ¹⁴ Pero de to chopə de'en chonle de'en cui chazlaža'a. Nitə' ballē chonle de'e malən' ca de'en bzejni'i de'e profet Balaannə' de'e Rei Balaquən'. Na' Balac na'anə' bene' ca besə'əxopə beṇə' Izrael ca' gwso'one' de'e malən', zane' gwsa'ogüe' yelə' guao de'en naquə che lgua'a lsaquə'ən gwse'ejni'alaže'e na' bos'oža'

xtoga'aque' lao gwse'ejni'alaže'e lgua'a lsaquə' che beṇə' Moab ca'. ¹⁵ Leczə can' chac len le'e, balle naole de'en nac ca' de'en chsed chlo'i beṇə' ca' zjənzi' nicolaitos de'enə' chgue'ida'. ¹⁶ De'e na'anə' le'e yedinje de'e malən' chonle. Šə cui yedinjele de'e malən' chonle, yida' lgüegwzə na' gona' par gacle castigw, la' xtiž'a'anə' gwxaquə'əleben ca to spad. ¹⁷ Le'e žia nagle de'e chene, le'e gwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'. Notə'atezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', gona' le'e yoguə'əlol de'en chyažjele par sole mbalaz yoban' zejlicane, na' gona' yej fin par to tole nič ənezele de que chebeida' le'e. Na' le'e yejən' nyoj to la de'e cobə na' ben' goxə' yej na'azə ənezene' bin' nyojən."

De'en gože' beṇə' Tiatira ca'

¹⁸ Bzoj de'e nga par ben' yo'o lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'ela'ogüe'e nada' Tiatiran'. Bzoje' gože' de que nada' naca' Xi'in Diozən' ben' ble'ido' chsa'actit jəlaogua'anə' ca to yi' de'en chalə'əniṇ na' ni'anə' ca to brons de'en lachgua. Na' yo'one' de que nada' əchnia' dižə' quinga: ¹⁹ "Neze nle'ida' de'e güennə' chonle, na' can' chaquele chia' na' che ljuežj beṇəchle, can' chonlilažə'əle nada' na' can' chaclen ljuežjle. Nezda' can' chgo'o chchejlažə'əle len bitə'atezə de'e chac chele, na' nezda' chonchle güen na'a cle ca can' babenle catə'ən gwzolaole chonlilažə'əle nada'. ²⁰ Pero na' chonle de'e cui chazlaža'a can' cho'ele latjə par nič nō'olən' gwxaquə'əlebene' ca de'e Reina Jesabelən' chsed chlo'ine' le'e ne' de que cho'e xtižə' Diozən'. Chxoayague' balə le'e

chonlilažə'əle nada', che'e le'e de que naquən güen əgwša' xtole na' gaole yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə'.
²¹ Babnežjua'ane' tyemp par yedinjene' de'e mal ca' chone', pero bito chene'ene' yedinjene'en.
²² De'e na'anə' gona' par nič gaquə'senene', na' le'e chonle txen len le', gona' par nič əžaglaochgualə šə cui cuejyichjle cuich gonle de'e mal de'en chsedene' le'e chonle. ²³ Na' ca naquə beṇə' ca' bagosə'əbejyichje' xtiža'anə' par choso'osed choso'olo'ine' de'e malən' gožga'aque' de que gotga'aca'ane'. Na' catə' gona' ca' yoguə'əlol le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada' gatə'ətezə, gacbe'ile de que neze nle'iczəda' xbab de'en yo'o lo'o la'ažda'olen' na' bin' chebeile. Na' gona' par nič to tole sole mbalaz o si'ile castigw segon naquən' babenle. ²⁴ Pero na' le'e yelə'ale zole Tiatiran', le'e cui naole de'en chsed chlo'i no'olan' na' cui nsedle de'en chəsə'əne' chse'ejni'ine' che Satanasən' de'en ngašə'ən len beṇə' yeziquə'əchlə, bito nia' bichlə de'e cheyalə' gonle. ²⁵ Con sotezə sole gonle de'e güennə' par nič bachonle ca' catə'ən yida' de'e yoblə. ²⁶ Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən' na' zotezə zole chonle can' chazlaža'anə' xte catə'ən yida' de'e yoblə, gona' par nič nabi'ale nasyon ca' txen len nada'. ²⁷ Ca Xa'anə' babene' par nič chnabia'aga'aca'an, leczə can' le'e nabi'alen txen len nada' na' goncho ca yesə'əzexjwyichj beṇə' nasyon ca', na' əgwžiai'i'iga'acchone'. ²⁸ Na' gona' par nič gombi'ayanə'əle nada' len yelə' chey che'eni' chia'anə', nadan' gwxaquə'əlebəda' ca beljw xsilən'. ²⁹ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle

cho'ela'ole nada'."

3

De'en gože' beṇə' Sardis ca'

¹ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'dopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Sardisən'. Bzoje' gože' de que Spirit che Diozən' de'en naquə ca gažə spirit zon len nada' na' gože' de que naca' ben' ble'ido' noxa'a gažə beljw ca', na' nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' can' chonlen'. Nezda' can' chəsə'əna beṇə' de que naple yelə' mban zejlicanən', pero zanle nacle ca beṇə' guat par len nada' de'en cui chzenagle chia'.

² Leyeban bin' chonle, legonlilažə'əch nada' na' legaquəche chia' na'a žlac cuiṇə' yeyož cuejyichjle nada'. Nezda' de que Diozən' bito chebeine' can' chonle, Dioz ben' leczə cho'elaogua'a. ³ Le'e žjsa'alažə' xtiža'anə' de'en boso'ozejni'i beṇə' le'e na' de'en bzenagle chei antslə. Le'e gwzenag chei de'e yoblə na' yediṇjele de'e malən' chonle. La šə cui gonle xbab yediṇjele de'e malən' yedəyena' le'e castigw na' senyala' le'e can' chon to beṇə' bguan ben' chidə ca orən' cui chonle xbab yide'.

⁴ Na' la'aṇə'əczə zanle zole Sardisən' cui chonle can' chazlaža'anə', bia'acžə ne'e nitə' balle cui da əchen de'e malən' yichjla'ažda'olen'. Na' le'e cui bi de'e mal da chen yichjla'ažda'olen', gwžin ža catə' le'e talenle nada' gan' zoa'anə' na' chazle lachə' šyis, chedə' le'e zaquə'əle par talenle nada'. ⁵ Notə'ətezle chzoile cui chzenagle che de'e malən', guacua' le'e lachə' šyis na' bito yoxia' lalen' le'e libr chia' gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicane. Na' gua'a dižə' len Xa' Diozən' na' len angl che' ca'

de que bagwcu'a le'e ca xi'ina'. ⁶ Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag che de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'."

De'en gože' beṇə' Filadelfia ca'

⁷ Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i beṇə' ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada' Filadelfian'. Bzoje' gože' de que nada' naca' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' syempr chona' can' əṇia'anə'. Nada' chnabia' doxenlə can' bagwnabia' de'e Rei Dabin' Izraelən'. Napa' yelə' chnabia' par əṇia' non' yedəso len nada' na' non' cui yedəso len nada'. Na' notono gaquə gon par niç gwša'a can' əṇia'anə'. ⁸ Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga: "Neze nle'ida' ca güennə' chonle. Na' la'anə'əczə cui naquə zanle, zotezə zole chonle can' əṇia'anə' na' bito chbejyichjle de'en chonlilažə'əle nada'. De'e na'anə' babena' par niç nitə' beṇə' zan beṇə' chse'enene' yoso'ozenague' che xtižə' Diozən' de'e güe'elenle lega'aque' na' notono no gaquə gwžon par cui chixjue'ilen lega'aque'. ⁹ Na' ca naquə beṇə' ca' gwsa'aljə lao dia che de'e Izraelən' beṇə' ca' zjəncodə' ljuežje chso'one' txen len Satanəsən', lao Diozən' bito zjənaque' beṇə' Izrael. Chso'onlaže'e chəsə'əne' chebei Diozən' lega'aque'. Na' gona' par niç yesə'əzo xibga'aque' laolen' yesə'əne' de que nacle beṇə' zaque'e len nada' na' sa'acbe'ine' de que chacda' chelen'. ¹⁰ Na' ca naquə zotezə zole chzenagle che xtiža'anə' de'en cho'en dižə' can' bguo'o bchejlaža'a len de'e mal de'en goquə chia', nada' gona' par niç yechojle güen catə' əžin or saquə'əzi'ichgua yoguə' beṇə'chən'. Cana' la'alao nac chon to to beṇə'chən', šə

chzenague' chia' o šə chzenague' che de'e malən'.
 11 Bazon əžin ža yida' de'e yoblə. Lesotezə leso legon
 de'e güennə' par nič ca' bito bi gwžon gona' ca
 əbanle len nada' zejlicane. 12 Notə'ətezle chzoile
 cui chzenagle che de'e malən', gona' par nič sole
 txen len Diozən' zejlicane, Dioz ben' cho'elaogua'a.
 Na' zejlicane yega'anlenlene'. Na' gona' par nič
 gacle xi'in Diozən' zejlicane, na' sole syoda Jeros-
 alen de'e naquə de'e cobə, syoda che Diozən' de'en
 chi' yoban' de'en gwletje' lao yežlyon'. Na' gw-
 zoja' lao xga to tole la'anə' de'en naquə de'e cobə.
 13 Le'e žia nagle de'e chene legwzenag che de'en
 bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle
 cho'ela'ole nada'."

De'en gože' benə' Laodisea ca'

14 Bzoj de'e nga par ben' naquə lao ne'i benə'
 ca' chesə'ədopə chesə'əžag chso'elaogüe'e nada'
 Laodisean'. Bzoje' gože' de que nada' naca' ben'
 chon par nič chac can' che'enda'anə'. Cho'a
 dižə' de'en bagwna Diozən' nada' na' naquən
 de'e li. Nada' bena' yoban' na' yežlyon', benəch,
 angl, bia chsa'aš na' yeziquə'əchlə de'e zjəde.
 15 Bzoje' gože' de que nada' əchnia' dižə' quinga:
 "Neze nle'ida' can' chonlen', bito chgue'ile nada'
 pero ni que chaquele chia' do yichj do lažə'əle.
 Yebeichləda' žalə' chgue'ile nada' o žalə' chaquele
 chia' do yichj do lažə'əle. 16 Na' laogüe de'en
 cuitec chonle cas chia' na' cui chaquele chia' do
 yichj do lažə'əle, la'anə'əczə bito chgue'ile nada',
 bia'aczə žin ža cuejeyichja' le'e cuich gonəda' le'e
 ca xi'ina'. 17 Le'e nale zole mbalaz, na' de que
 chonle de'e güen juisy, na' de que bito bi bi

chac falt chele par nich yebei Diozən' le'e. Bito chache'ile de que de'e malchguan' chonle na' de'e malchguan' gaquə chele. Bito chebei Diozən' le'e. Nchōl yichjla'ažda'olen' na' nachia'axejə chonle de'e malən'. ¹⁸ De'e na'anə' chona' le'e consejw legonlilažə' nada' par nich gona' ca gacle benə' güen can' naca'anə'. Le'e yedinje xtolə'əlen' par nich gaquə la'ažda'olen' xi'ilažə' na' cuich gonle de'e malən' lao Diozən'. Na' le'e güe' latjə yocobə Diozən' xbab chelen' par nich šo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'olen'. ¹⁹ Notə'ətezə benə' chacda' chei cho'ane' consejw na' chona'ane' castigw catə' chone' de'e mal. De'e na'anə' le'e cuec yichjle par yedinjele xtolə'əle ca'. ²⁰ Gwxaquə'əlebəda' ca to benə' zecha cho'a puert chelen' chne' na' chsiže' le'e puertən'. Notə'ətezle šə gwzenagle chia' na' šə əsaljwle par šo'a, yedəsoa' len le'e na' gona' par nich sole mbalaz txen len nada'. ²¹ Na' notə'ətezle šə chzoile cui chzenagle che de'e malən', gona' par nich cue'elenle nada' gan' chi'a chnabi'a, ca nada' chi'ilena' Xa'anə' chnabi'ato' dezd catə'ən beyož bzoa' gwxiye'enə' xni'anə'. ²² Le'e žia nagle de'e chene, legwzenag de'en bagwna Spirit che Diozən' par le'e chdopə chžagle cho'ela'ole nada'.”

4

Ble'idaogüe'ene' Diozən' chi'e chnabi'e yoban'

¹ Beyož bzoja' de'e ca' gwne' nada', bgüia' na' ble'ida' nyaljo to puert yoban' na' benda' cho'elen ben' nada' dižə', ben' benda' de'e nechən' ben' naquə xne che'enə' zižjochgua ca zižjon' chbež trompet. Lecze'en gwnechze' nada' de'e yoblə,

gwne': —Gwyep gan' zoa' nga par ni_h gwzejni'ida' le' de'e ca' ze'e gaquə.

² Nach ca orən' ben Spirit che Diozən' par ni_h ble'idaogüe'eda' Diozən' gan' chi'e yoban' chnabi'e. ³ Na' ble'ida' ben' chi' chnabia' naque' ca to de'e chactit, ca yej fin de'en nzi' jaspe na' cornalina. Na' to de'en naquə ca to yitə' gwye_hchjən gan' chi'enə' de color ga' ca yej fin de'en ne' esmeralda. ⁴ Na' cuit cue'ej Diozən' gan' chi'e zjəchi' tapechoa be_{nə}' golə be_{nə}' blao be_{nə}' chəsə'anabia' txen len le'. Zjənyaze' lachə' šyiš na' zjəzo coron de or yičj to toga'aque'. ⁵ Na' gan' chi' Diozən' chep yes na' chac sšag, na' chašjw chtin. Na' laogüe'enə' nitə' gažə yi' de'e chalə'ə_ni_n. Na' yi' ca' gažə zjənaquən Spirit che Diozən'. ⁶ Na' laogüe' gan' chi'enə' nžiljw to de'e chle'icho ca to nisdao' de bidr o de be'eyə'.

Na' nitə' tap bia gan' chi' Diozən', tgüjəb nitə' cuiten' chopə la'ate, yetob cože'enə' na' yetob laogüe'enə', na' žia de'e zan jəlaoga'acquəb delant na' traslə. ⁷ Bia nechən' naquəb ca to leon, na' bia əgwchopen' ca to go'on, na' cho'alao bia əgwyonən' naquən ca cho'alao be_{nə}ch, na' bia əgwdapən' naquəb ca to bsia bian' chzo. ⁸ Na' to to bia ca' tap žia xop güejə xilə'əga'acquəb, na' doxen cuerp chega'acquəbən' žia de'e zan jəlaoga'acquəb lo'olə na' fuerlə. Na' do ža do yel bito chəsə'əbezəb, yapəyoe chəsə'anab:

Lechguale be_{nə}' la'aždao' xi'ilažə' juisy naquə Xancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Bazocze' catə'an bxi'e yežlyon', na' ca'aczən' soe' catə'an yeyož yedon.

9 Na' yoguə' las catə' bia ca' chso'eb dižə' chso'ela'ob Diozən' ben' chi' chnabia' ben' zoczə zejlicane, yoguə' laste catə'an chso'eb yelə' bala'an na' yelə' choxcwlen che', ¹⁰ beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa chəsə'əzo xibga'aque'en lao Diozən' ben' zo zejlicane chso'elaogüe'ene' na' choso'onite'e coron chęga'aque'en xni'enə', chəsə'əne':

¹¹ Xanto' Dioz, len' beno' beṇačh, angl, bia ca' ža', na' biquə'əchlə de'en zjəde, chedə' can' gwyazlažo'o na' chedə' go'ondo' nitə' beṇačh, angl, bia ca' ža' na' biquə'əchlə de'en zjəde.

De'e na'anə' zaquə'əczo' par chnabi'o, par si'o yelə' bala'an, na' par əyejlaogo'o.

5

Ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

¹ Na' ble'ida' Dioz ben' chi' chnabia' noxe'e to rollo de'en nyoj chopə la'ate na' nyeyjon len gažə sey. ² Na' ble'ida' to angl gual na' gwne' zižjo: —¿Non' zaquə' par əgwzoxje' sey ca' par ničh šaš rollon'?

³ Pero ni que no nitə'əzə yoban', ni lao yežlyon' ni gan' ža' beṇə' guat ca' no gaquə gwzaše' rollon' na' ni par əggüiaze'en. ⁴ Na' lechguale gwcheža' de'en cui no de beṇə' zaquə' par əgwzaše' rollon' na' par gwlabē'en na' ni par əggüiaze'en. ⁵ Nach to beṇə' golə beṇə' blao entr beṇə' ca' zjəchi' cuit cue'ej Diozən' gože' nada': —Bito cuežo'. Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca to leon laogüe de'en babzoe' gwxiye'enə' xni'enə', le'enə' zaque'e par əgwzaše' rollon' na' par əgwzoxje' sey ca' gažə. Len' golje' lao

dia che de'e Jodan' can' goljə de'e xaxta'ogüe'e Rei Dabin'.

⁶ Nach ble'ida'ane' zeche' entr Diozən' gan' chi'e chnabi'e na' bia ca' tap. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənyečhj zjəmbi'e lega'aque'. Ble'ida'ane' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote', to xilə' bia žia gažə loze na' gažə jelaob. Na' jelaob ca' gažə zjənaquən Spirit che Diozən' de'en chon xšine'enə' doxenlə lao yežlyon'. ⁷ Na' Jesocristən' ben' ble'ida' ca to xilə' bian' bagwso'ote', jəxi'e rollon' de'en noxə' Diozən' len na' liche' gan' chi'e chnabi'e. ⁸ Na' catə' jəxi'e rollon' bia ca' tap besə'əzo xibga'aquəb laogüe'enə' na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa lecə' besə'əzo xibga'aque'enə' laogüe'enə'. Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' zjənoxe'e tgüejə arpa na' tgüejə tas de or gan' chey yalən', na' yalən' zejen orasyon ca' de'en chso'on beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁹ Na' gwso'ole' to imno cobə de'en nan:

Zaco'o par jəxi'o rollon' na' par bzoxyo' sey chei ca',
 čedə' bnežjw cuino' par gwso'ote' le'
 na' blalj xčhenonə' gwdixjo' xtolə'ətonə' par
 nič naquəto' xi'in Dioz.

Neto' naquəto' to to nasyon, to to yež, na' to to dia
 na' cho'eto' gwde gwdele' dižə'.

¹⁰ Na' gwlejo' neto' par chnabi'ato' txen len le' ca
 no rei
 na' zotezə zocho cho'ela'ocho Xacho Diozən' can'
 gwnitə'ətezə gwnitə' bxož che beṇə' Izrael
 ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'.

Na' gwžin ža nabi'acho yežlyon'.

¹¹ Nach bgüia' na' ble'ida' angl zan juisy
 zjənyečhje' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' gan'

ẓ̌a' bia ca' tap na' beṇə' golə beṇə' blao ca'. Na' bēnda' ¹² chso'e dižə'ən zižjo chəsə'əne':
 Jesocristən' gwxaquə'ələbene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Na' zaquə'əcze' par chnabi'e doxenlə,
 na' par naquə che' yoguə'əte de'en zjəde,
 na' par nape' yoguə' claste yelə' sin',
 na' par nape' yelə' guac xen, na' par nzi'e yelə' bala'an,
 na' par nse'e yelə chey che'eni' che Diozən' na' par cho'ela'ochone'.

¹³ Nach bēnda' yoguə' beṇəch ca' ẓ̌a' yoban' na' yežlyon' na' len beṇə' ẓ̌a' latjə che beṇə' guat ca' chso'e dižə' chəsə'əne':
 Zejlīcane güe'ela'ocho Diozən' ben' chi' chnabia' na' güe'ela'otecho Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'ələbe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.
 Zejlīcane güe'ega'acchone' yelə' bala'an
 na' zejlīcane güe'echo dižə' can' zjənse'e yelə' chey che'eni'

na' can' zjənape' le'ezelaogüe yelə' guac xen.
 Na' leczə can' gosə'əna bia ca' chaš yežlyon', na' bia ca' chaš le'e yoban' na' lo'o nis, na' len bitə'ətezəchlə de'e zjəde.

¹⁴ Nach bia ca' tap gosə'ənab: —Ca'ašgaczə gaquə.
 Na' beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibga'aque' na' gwso'elaogüe'e Diozən' ben' zoczə zejlīcane.

6

Sey ca' gaž

¹ Na' ca naquə sey ca' gažə ble'ida' catə' Jesocristən' ben' ble'ida' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzoخة' ton. Na' benda' entr bia ca' tap tob gwneb zižjo ca zižjon' chašjw chtin, gwnab: —Da bgüia de'e nga.

² Na' catə'an bgüia', ble'ida' to cabey bia šyiš na' ben' žia cožə' cabeyən' noxe'e to xis goxita'. Na' zo to coron yichje'enə' na' bchoje' chzoe' zan beṇə' xni'enə'. Na' zde' par yeyož əgwzoe' beṇə' xni'enə'.

³ Na' catə' Jesocristən' bzoخة' sey əgwchopen', benda' gwne bia əgwchopen' gwnab: —Da bgüia de'e nga.

⁴ Nach bchoj to cabey cua yin', na' ben' žia cožə'əbən' nape' yelə' chnabia' par nič gone' ca cuich nitə' beṇə' ca' ža' yežlyon' binlo len ljuežjga'aque', na' so'ot ljuežjga'aque'. Na' ben' žia cabeyən' noxe'e to spad xen.

⁵ Na' catə' Jesocristən' bzoخة' sey əgwyonen' benda' gwne bia əgwyonen' gwnab: —Da bgüia de'e nga.

Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey gasj na' ben' žia cožə'əbən' noxe'e to xigonz. ⁶ Na' benda' to de'en gocda' gwna to beṇə' gan' ža' bia ca' tap gwne': —Ben par nič tkilzə trigon' o tyagzə sebadən' guac yesə'əzi'e len laxjwga'aque' de'en chso'one' gan tža tža; pero bito gono' par nič cui əžel set na' binon'.

⁷ Na' catə' Jesocristən' bzoخة' sey əgwdape, benda' gwne bia əgwdapen', gwnab: —Da na' bgüia de'e nga.

⁸ Na' catə' bgüia' ble'ida' to cabey bia naquə ca color gašə' na' ben' žia cožə' cabeyən' le' Yelə' Got, na' yeto beṇə' naogüe'ene' le' Gabil. Na' goquən lao

na'aga'aque' gwso'one' par ničh goc gwdilə, goc-chgua yižgüe', goc falt de'e əse'ej əsa'o beṇačhən', na' gwso'ot bia znia ca' beṇə' zan. Na' lao goc ca', beṇə' zan ža' yežlyon' gwsa'ate'.

⁹ Na' catə' bzoxxje' sey güeye'e ble'ida' mes gan' chso'elao' beṇə' ca' ža' yoban' Diozən'. Na' xni'a mesən' ble'ida' beṇə' guat ca' beṇə' ca' gwso'ot beṇə' mal ca' lega'aque' por ni che de'en bosozə'no' xtižə' Diozən' na' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. ¹⁰ Na' beṇə' guat ca' gosə'əne' zižjo gosə'əne': —Xanto', le' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, na' syempr chono' can' na'onə'. ¿Batə'əquən' gwnežjo' castigw che beṇə' mal ca' ža' yežlyon' ca' de'en gwso'ote' neto'.

¹¹ Nach Diozən' bnežjue' to to beṇə' guat ca' xala'anga'aque' de'e šyiš de'e gwsa'aze', na' gože' lega'aque' so'one' dezcanz yeto tyemp dao' xte catə'əch babeyož gwso'ot beṇə' mal ca' beṇə' ljuežjga'aque' ca' chso'elao' Cristən' con ca'ate'enə' nžia Diozən' bia' sa'at.

¹² Na' catə' Jesocristən' bzoxxje' sey de'e gwxo'pe, gocbe'ida' lechguale gwxo' na' bgüižən' beyaquən ca to lachə' gasj, na' bio'onə' beyaquən ca chen.

¹³ Nach beljw ca' besə'əyinjən besə'əžinten lao yežlyon' can' chac len frot de'e žia lao yag catə' chečhčhgua be'. ¹⁴ Na' le'e yoban' benittecžən ca to rollo de'en chedobə' na' yoguə' ya'a ca' na' islas ca' bosozə'no' xišne'i. ¹⁵ Nach rei ca' beṇə' ca' chəsə'ənabia' lao yežlyon', len beṇə' blao ca' na' beṇə' gwni'a ca', len capitan ca', len notə'ətezəchlə beṇə' napə yelə' chnabia', na' len beṇə' zjənaquə esclabos txen len beṇə' ca' cui zjənaquə, yogue'e bosozə'no' cuinga'aque' do lo'o bloj na' entr yej

xen ca' de'en žia lao ya'a ca'. ¹⁶ Na' gosə'əne': — Žalə'əšga əca'a bdiņj na' yej quinga na' ya'a quinga yesə'əyenən chio'o niĉ cui le'i Diozən' chio'o, Dioz ben' chi' chnabia', na' niĉ cui goŋ Jesocristən' castigw checho, Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beŋə' Izrael ca' par gwnitlao xtələ'əga'aque'enə'.

¹⁷ Gosə'əne' ca' chedə' gwsa'acbe'ine' babžin ža gaquə juisyən' na' lechgualə yesə'əžaglaogüe' len castigon' de'en əgwnežjo Diozən' lega'aque'.

7

Beŋə' Izrael ca' beŋə' ca' zjənyišə' sey che Diozən'

¹ Gwde na' ble'ida' tap angl gosə'əzeche' tap part lao yežlyon' boso'ozague'e be'enə' par niĉ cui gwyeĉhjən lao yežlyon', lao nisdə'onə' o gan' ze yag ca'. ² Nach ble'ida' yeto angl ze'e galən' chla' bgüižən' noxe'e to de'e gwchine' par gwchiše'e sey che Diozən' ben' zo zejlicane lao xga beŋə' ca' chso'elao' le'. Nach anglən' gwŋe' zižjo belgüiže' angl ca' tap, beŋə' ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' par niĉ gaquə de'e mal lao yežlyon' na' lao nisdə'onə'. ³ Gože' lega'aque': — Bito gonle par niĉ gaquə de'e mal lao yežlyon', lao nisdə'onə' o gan' ze yag ca' xte catə' babeyož bĉhišə'əto' sey che Diozən' lao xga beŋə' ca' chso'elao' le'.

⁴ Nach gwdechlə benda' gwna anglən' de que to gueyoa tapeyon mil beŋə' bĉhiše'e seyən', yogue'e za'aque' lao dia ca' šižiŋ che xi'ŋ de'e Izraelən'. ⁵ Na' šižiŋa mile' lao dia che de'e Jodan', šižiŋa mile' lao dia che de'e Robennə', šižiŋa mile' lao dia che de'e Gadən', ⁶ na' šižiŋa mile' lao dia che

de'e Aserən', šižina mile' lao dia che de'e Neftalin', šižina mile' lao dia che de'e Manasesən', ⁷ na' šižina mile' lao dia che de'e Simeonnə', šižina mile' lao dia che de'e Lebin', šižina mile' lao dia che de'e Isacarən', ⁸ na' šižina mile' lao dia che de'e Sabolonnə', šižina mile' lao dia che de'e Jwsen' na' šižina mile' lao dia che de'e Benjaminnə'.

Benə' zan zjənyaze' lachə' šyiš

⁹ Nach gwde na' bgüia' na' ble'ida' benə' zan juisy zjəzeche' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə' na' lao Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot benə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Tant benə' zan zjəzecha xte notono no goquə gwlab lega'aque', benə' naquə to to nasyon, to to yež, to to dia na' chso'e gwde gwdelelə dižə'. Na' yogue'e zjənyaze' lachə' šyiš na' zjənoxe'e zin. ¹⁰ Na' tant besyə'əbeine' yogue'e gosə'əne' zizjo, gosə'əne':

Diozən' ben' chi' chnabia', na' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot benə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', bagwso'one' par nich cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

¹¹ Na' yoguə'əlöl angl ca' zjənyečj zjəmbi'e benə' golə benə' blao ca' na' bia ca' tap bian' nitə' gan' chi' Diozən' chnabi'e, nach angl ca' besə'əzo xibga'aque' lao Diozən' na' bchequə' yichjga'aque'enə' lao yon' gwso'ela'ogüe'ene', ¹² gosə'əne':

Gaquəšgan quinga. Zejlīcane güe'ela'ocho Dioz chechon'.

Zejlīcane güe'echo dižə' can' nse'e yelə' chey che'eni', can' chnabi'e, can' nape' yelə' guac xen,

na' can' nse'e yoguə' claste yelə' sin'.

Zejlicane güe'echo yelə' choxcwlen che' na'
güe'echone' yelə' bala'an.

Ca'ašgaczən' gaquə.

¹³ Nach to beṇə' golə beṇə' blao ben' naque' txen
len beṇə' tapechoa ca' gože' nada': —¿Eṇezdo' no
beṇə' quinga zjənyaz lachə' šyisən'? ¿Eṇezdo' gan'
za'aque'?

¹⁴ Na' goža'ane': —Le' ṇezdo' beṇə' gol dao'.

Nach gwne' nada': —Jesocristən' gwxa-
aquə'əlebene' ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə'
Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', chedə'
blalj xchene'enə' par gwdixjue' xtolə' beṇə'chən'.
Na' beṇə' quingan' gosə'anabene' le' bnitlaogüe'
xtolə'əga'aque'enə'. Na' bitoch bi de'e mal
da' əchen yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Lega'aque'
besə'əžaglaochgüe' lao yežlyon' de'en chso'onlilaže'e
Jesocristən'. ¹⁵ Na' de'e na'anə' nite'e lao Diozən'
gan' chi'e chnabi'e chso'e yelə' choxcwlen che' do
ža do yel gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. Na' Dioz
ben' chi' chnabia' zoe' len lega'aque' par chcuasə'
chcue'eje' lega'aque' len de'e malən'. ¹⁶ Bitoch
yesə'əbil yesə'ədonga'aque'. Bgüižən' bitoch gonən
mal len lega'aque' na' bitoch yesə'əžaglaogüe'
len de'e zeyə'anə', ¹⁷ chedə' Jesocristən' ben'
gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael
ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' chapə chye'
lega'aque'. Zoe' gan' chi' Diozən' chnabi'e na' chone'
par nitə'əcze' mbalaz len Diozən' zejlicane. Na'
Diozən' gone' par niç cuich yesə'əbeže' na' cuich
ṇite'e trist.

8

Sey gažan'

¹ Nach Jesocristan' ben' ble'ida' ca to xilə' dao' bian' bagwso'ote' bzoŋje' sey gažan', na' catə' be-yož bzoŋje'ennə' lechgualē žizə goquə yoban' do gašj or. ² Nach ble'ida' gažə angl' ca' beŋə' ca' zjəzecha gan' zo Diozən'. Diozən' bnežjue' lega'aque' tgüejə trompet. ³ Nach yeto anglən' bedəseche' cho'a mesən' gan' chso'elaogüe'e Diozən', mes de or de'en zo lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə'. Anglən' noxə'e to barser de or gan' yo'o de'e zan yal na' bcuase'en lao yi' ya'alj de'en žia lao mesən'. Bene' ca' par nič Diozən' gwle'ine' žen che yalən' catə' beŋə' chso'one' orasyonnə' beŋə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ⁴ Na' lao gwyas žen che yalən' de'en noxə' anglən' gwle'i Diozən' len catə' gwso'on beŋə' ca' orasyonnə'. ⁵ Nach anglən' gwxi'e ya'alj de'en žia lao mesən' gwlo'en lo'o barserən' na' bzalē'en lao yežlyon' na' gošj gwtin, na' goc bichlə sšag xen, gwyep yes, na' gwxo'.

Trompet ca'

⁶ Nach angl' ca' gažə, beŋə' ca' zjənoxə' trompet ca', boso'ozo'en cho'aga'aque'enə' par boso'ocueže'en.

⁷ Angl' nechən' bcueže' trompet che'enə'. Na' beyož bcueže'ennə' gwche'echgua yej de'en nchixə yi' na' chen lao yežlyon'. Na' yo de'en de lao yežlyon' casi gašjən gwžiai'i in tant gwyeyən, na' yag ca' zjəze lao yežlyon' casi gašjə de'e ca' gosə'əbiayi'in, na' yoguə'əloł yixə' ga' chi' lao yežlyon' gosə'əbiayi'in.

8 Na' angl əgwchopen' catə' bcueže' trompet che'enə' to de'en naquə ca to ya'a xen bxopən lo'o nisdə'onə' chalə'əniṇən, na' casi gašjə nisdə'onə' beyaquən chen. 9 Na' casi gašjə bia ca' ža' lo'o nisən' gwsa'atəb, leczə gosə'əbiayi' casi gašjə barcw ca' de'e chaš lao nisən'.

10 Nach angl əgwyonən' bcueže' trompet che'enə' na' to beljw xen de'en žia le'e yoban' bxopən chalə'əniṇən ca to yi' yech. Na' bxopən lo'o nis che zan yao ca' na' bej ca'. 11 Na' beljon' nzi'in De'e Zla'. Na' lo'o nis ca' gan' jəchazənnə' besyə'əyaquən zla', na' beṇə' zan gwsa'at por ni che de'en gwse'eje' nisən'.

12 Nach angl əgwdapən' bcueže' trompet che'enə' na' casi gašjə bgüižən' beyaquən žchol, na' leczə casi gašjə bio'onə' beyaquən žchol, na' leczə ca' gwsa'ac casi gašjə beljw ca'. Na' de'e na'anə' part ca' de'en besyə'əyac žchol bito bosə'əse'eni'in teža na' ni še'elə.

13 Nach ble'ida' chda to angl lao be'enə' gwchol yoban' na' benda' gwne' zižjo gwne': — Probchguazə beṇə' ca' ža' lao yežlyon', ca naquən' gac chega'aque' catə' yoso'ocuež trompet che angl ca' yešonə.

9

1 Nach angl güeye'enə' bcueže' trompet che'enə' na' to angl beṇə' zo yoban' ble'ida' betje' lao yežlyon' ca to beljw. Na' le' yo'o lao ne'e saljue' yech gabilən'. 2 Na' bsaljue' yech gabilən' na' gwyaschgua žen lo'o yechən' can' chas žennə' catə' chəsə'əbeque' yi' xen lo'o orn. Na' žennə' de'en gwyas lo'o yech gabilən' bcuašə'n bgüižən' can'

chac catə'an chi'ichgua žen dao'. ³ Na' gan' gwyas žennə' besə'əchoj bišə' zan gwyasəb lao yežlyon'. Na' bišə' ca' gwso'omb znia can' chso'on beḡgoni bian' chsa'aš lao yežlyon'. ⁴ Na' Diozən' bene' mendad cui sa'ob yiḡə' ga' o bi de'en zjənazə' na' ni yag ca', sino yesə'əyižəb beḡə' ca' cui nyišə' sey che Diozən' lao xgaga'aque'enə'. ⁵ Bito be'e latjə so'otəb lega'aque' sino gwyasəb gueyə' bio' gwso'omb par besə'əžaglaochgüe'. Na' beḡə' ca' gosə'əyižəbən' besə'əžaglaochgüe' can' chžaglaoch catə' chyž beḡjoni'in chio'o. ⁶ Na' catə' əžin ža gaquə can' ble'idaogüe'eda'anə' beḡə' ca' ža' yežlyon' yesə'əḡnablaže'e sa'ate', pero bito sa'ate', na' se'enene' cuich ḡite'e, pero bito yesyə'əželene' nac so'one'.

⁷ Na' quinga zjənaquə bišə' ca' ble'ida', zjənaquəb ca cabey bia žja'ac lao gwdilə. Nach yichjga'acquəbən' zo de'e naquə ca coron de or. Na' cho'alaoga'acquəbən' ble'ida'an ca cho'alao beḡəch. ⁸ Na' zjəžiab yišə' de'en naquə ca yišə' yichj no'olə, na' leyga'acquəbən' zjənaquən ca ley leon. ⁹ Na' cuerp čega'acquəbən' zjənazjən de'en naquə ca de'e ya de'en chcuasə' chcue'ej lega'acquəb. Na' sšag de'en chso'omb len xilə'əga'acquəbən' nenən ca sšag de'en chso'on zan cabey catə' chsa'acdob chja'acquəb lao gwdilən' zjənxobəb caretən'. ¹⁰ Na' xbanga'acquəbən' zjənaquən ca xban beḡgoni nič boso'ochimb len gosə'əyižəb beḡə' lao gueyə' bio'onə'. ¹¹ Na' angl bzəlao de'en chnabia' gabilən' leczə chnabia'an bišə' ca', lenḡə' nzi' Abadon dižə' ebreo na' leczə nzi'in Apolion dižə' griego, zeje dižə' "chžiyai'in".

¹² Bagwde de'e mal nechən' na' ze'e za'ac

yečhopən.

¹³ Nach angl əgwxope bcueže' trompetən' na' benda' gwne angl ben' zecha cho'a mes de orən' de'en zo lao Diozən' mes de'en žia lozei dap squinte gan' chso'elaogüe'e Diozən'. ¹⁴ Na' anglən' bolgüiže' angl əgwxopen' ben' noxə' trompetən', gože'ene': — Bosež angl bzelao ca' tap de'e ca' zjənchej cho'a yao xen de'en nzi' Eofrates.

¹⁵ Nach anglən' boseže' angl bzelao ca' tap par nič gwso'otən casi gašjə beṇəchən'. Diozən' bito be'e latjə sa'aš angl bzelao ca' antslə. Bzague'e lega'aquən par bi izən', na' bi bio'onə' na' bi žan' na' bi orən' gone' mendad sa'ašən. ¹⁶ Na' gwṇezda' nitə' čopə gueyoa millon soldad čhega'aquən de'en zjəžia cabey.

¹⁷ Na' quinga ble'idaogüe'eda' cabey ca' na' de'e xio' ca' zjəžia cožə'əga'aquəbən'. De'e xio' ca' zjənazjən to ya de'e chcuasə' chcue'ej cho'alcho'oga'aquən na' yan' naquən de šonə color, de'e xṇa, de'e asol na' de'e gašə'. Na' yičḥj cabey ca' zjənaquən ca yičḥj leon, na' cho'aga'aquəbən' chchoj yi' na' len žen na' len sofr de'en chalə'əṇiṇ.

¹⁸ Na' casi gašjə beṇəchən' gwsa'ate' por ni che yi' na' žen na' sofr de'en besə'əchoj cho'a cabey ca'. ¹⁹ Boso'ochimb cho'aga'aquəbən' par gwso'otəb beṇə' na' leczə ca' xbanga'aquəbən', la' xbanga'aquəbən' zjənaquən ca bel, zjənsa'an yičḥjei par nič gwsa'on beṇə'.

²⁰ Na' beṇə' ca' besyə'əga'aṇ cui gwsa'at catə'ən gwyas cabey ca' lao yežlyon', bitoczə besyə'ədiṇjene' de'e malən' chso'one' ca naquən' chso'elaogüe'e de'e xio' ca' na' chse'ejni'alaže'e

lgua'a lsaquə' de or, de plāt, de brons, de yej na' de yag. Na' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alaže'enə' bito chəsə'əle'in, nic chse'enen, na' nic chac yoso'ota cuinga'aquei. ²¹ Na' bitoczə besyə'ədiŋje beŋə' ca' besyə'əga'aŋən' che de'e malən' chso'one'enə' ca naquən' chso'ote' beŋə', na' ca naquən' chəsə'ənaogüe' de'en chso'on beŋə' goža' ca', na' choso'oža' xtoga'aque' na' chso'one' bitə'ətezachlə de'e yelə' zto' de'en zjənac ca', na' chəsə'əbane' bi de che beŋə'.

10

Angl ben' noxə' librən'

¹ Nach ble'ida' yeto angl gual, gwze'e yoban' betje' lao yežlyon' to lo'o bejw. Na' gwyečj to yitə' yičjje'enə'. Na' cho'alaogüe'enə' gwnatitən can' chna bgüižən' na' ni'e ca' ble'ida'an ca yag bye de'en chalə'əniŋ. ² Anglən' noxə'e to libr dao' de'en nyaljo na' ni'e lichan' bsoe'en lao nisdə'onə' na' de'e yeglən' lao yežlyon'. ³ Na' bisye'e zižjochgua can' chosya'a leon ca', na' catə' bisye'enə' gošj gwtin gaž las. ⁴ Na' ca naquə dižə' de'en benda' lao gošj gwtinnə' bazon gwzoja'an catə'əczla to beŋə' zo yoban' gwne' nada': —Bito gwzojo' dižə' de'en bendo' lao gošj gwtinnə', con gwdapən lo'o yičjla'aždaogo'onə'.

⁵ Nach anglən' ben' zo šla'a ni'enə' lao nisdə'onə' na' yešla'an lao yežlyon', gwłis ne'e lichan' yobalə ⁶ na' bzoe' Dioz ben' zo zejlicane testigw de que cho'e dižə' li, Dioz ben' ben beŋəch, bene' bia ca' ža', na' len bitə'ətezachlə de'e zjəde yoban', lao yežlyon' na' lo'o nisən'. Gwne': —Bitoch cuezə Diozən' par

gone' can' bžie' bia' gone'. ⁷ Catə' angl gažən' so-lao əgwcueže' trompet che'enə' cana'achən' gaquə complir de'en nžia Diozən' bia' gaquə ca naquən' babzejni'ine' profet che' ca' beṇə' ca' gwso'elao' le', bzejni'ine' lega'aque' de'enə' cuiṇə' se'ejni'i beṇə' yeziquə'əchlə.

⁸ Na' ben' zo yoban' be'elenche' nada' dižə' de'e yoblə gwne': —ǰəxi' libr da'onə' de'en nyaljo de'en noxə' anglən' ben' zecha zo šla'a ni'enə' lao nisda'onə' na' de'en yešla'a lao yežlyon'.

⁹ Nach gwya'a gan' zecha anglən' na' gwṇaba' libr da'onə'. Na' anglən' gože' nada': —Beṅə'ən na' gwdaon. Na' lo'o cho'onə' gaquədo'on zix ca ši'in bia ser, pero lo'o li'onə' yeyaquən zla'.

¹⁰ Na' gwxi'a libr da'onə' noxə' anglən' na' gw-daogua'an. Na' lo'o cho'anə' goquən zix ca ši'in bia ser, pero beyož gwdaogua'anṇə' beyaquən zla' lo'o li'anə'. ¹¹ Nach anglən' gože' nada': —De'e yoblə cheyalə' go'o dižə' nac gaquə che zan yež, na' che zan ṇasyon, na' che beṇə' chsa'ac gwde gwdelə dižə', na' che zan rei.

11

Chopə testigw

¹ Nach Jeso'osən' beṇe' nada' to ya de'e gwchixəda' yo'onə' na' gože' nada': —Žǰəxi'o medid che yo'odao' əblao che Diozən' na' che mesən' gan' cho'ela'ochone', na' gwlabo' bałə beṇə' chso'elaogüe'ene'. ² Pero bito si'o medid chyo'onə', chedə' naquən par beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Diozən', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' le' so'onchene' syoda che'enə' con nac chse'enene'

lao yechopəyon bio'. ³ Esela'a chopə testigw chia' so'e xtiža'anə' tmlil chopə gueyoa gyon ža. Na' sa'aze'lachə' gasj.

⁴ Testigw ca' chopə gwxaquə'əlebəga'aque'enə' ca yag olibo ca' chopə de'en zo lao Xancho Diozən' na' ca candelər ca' chopə de'en zjəzo laogüe'enə'. ⁵ Na' notə'ətezə beṇə' yene'e gon mal len lega'aque' əchoj yi' cho'a testigw ca' na' əgwzeyən beṇə' ca' so'on ca'. Ca' gaquə əsa'at beṇə' ca' šə bi so'onene' testigw ca'. ⁶ Na' testigw ca' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca cui gaquə yejw yedote lao so'e xtižə' Diozən', na' naquən lao na'aga'aque' so'one' ca yeyac nis ca' chen, na' leczə naquən lao na'aga'aque' so'one' ca gaquə bitə'ətezəchlə de'e mal de'en se'enene' gaquə. ⁷ Na' catə'yeyož əso'e xtiža'anə' cana'ach əchoj lo'o yech gabilən' to de'e xio' de'en naquə ca to bia znia na' əxitə'an nizən lega'aque' na' gotten lega'aque'. ⁸ Na' cuerp čega'aque'enə' yega'aṇən šoṇə ža šgobiž lao lquey syoda əblaonə' gan' gwso'ote' nada' naca' Xanle. Na' syodan' gan' gwso'ote' nada' gwxaquə'əleben ca syoda Sodoman' na' ca nasyon Egipton'. ⁹ Na' lao šoṇə ža šgobiž yesə'əžag beṇə' zjənaquə zan nasyon, beṇə' za'ac zan yež, beṇə' zjənaquə zan dia na' chsa'aque' gwde gwdele dižə', desə'əgüie' de'e beṇə' guat ca' zjəde' lao lqueyən' na' bito so'e latjə no əgwcuəšə' lega'aque'. ¹⁰ Na' beṇə' ca' ža' lao yežlyon' yesyə'əbeine' catə' bagwsa'at testigw chia' ca', tant zed əgwsa'aque'ne' xtiža'anə' de'en gwso'elene' lega'aque'. Nach so'one' legr, na' yoso'onežjo ljuežjga'aque' no regal. ¹¹ Nach ble'idaogüe'eda'

goc doxen can' gwne'enə'. Na' catə' goc šonə
 ža šgobiž gwsa'at testigw ca', cana'ach Diozən'
 bosbane' lega'aque' na' gosə'əzeche' de'e yoblə. Na'
 yoguə' beṇə' ca' besə'əle'i can' besyə'əban testigw
 ca' besə'əžebchgüe'. ¹² Nach testigw ca' čhopə
 gwse'enene' gož Diozən' lega'aque' zižjo: —Le'e
 yeda, le'e yeyep nga.

Nach besyə'əyepə' yoban' to lo'o bejw, na'
 besə'əle'i beṇə' contr čhega'aque' ca'. ¹³ Na' ca orən'
 lechgualə gwxo' na' gwžiai'i to part syodan' na'
 gaža mil beṇə' gwsa'ate' catə'an gwxo'. Na' beṇə'
 ca' besyə'əga'an cui gwsa'ate' lechgualə besə'əžebe'
 na' gwso'ela'ogüe'e Diozən' ben' zo yoban'.

¹⁴ Bagwde de'e mal əgwchopen' na' ze'e gaquə
 de'e əgwyonən'.

*Can' goquə catə' angl beṇə' gažən' bcueže'
 trompet čhe'enə'*

¹⁵ Nach angl beṇə' gažən' bcueže' trompet
 čhe'enə' na' beṇə' ca' ža' yoban' gosə'əne' zižjo
 gosə'əne':

Ḫancho Diozən' na' Xi'ine' Cristən' bagwso'one' ca
 zo gwxiye'enə' xni'aga'aque'enə',
 na' lega'acze'enə' yesə'ənabi'e beṇə' ža' yežlyon'
 zejlicane.

Crist na'anə' gwlej Diozən' par chaclene'
 beṇachən'.

¹⁶ Nach beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa,
 beṇə' ca' zjəchi' chəsə'ənabia'alene' Diozən',
 besə'əzo xibga'aque' laogüe'enə' na' besə'əčhequə'
 yichjga'aque'en lao yon' gwso'elaogüe'e Diozən',
¹⁷ gosə'əne':

Chon̄to' yelə' choxcwlen čchio', Ḫanto'.

Len' naco' Dīoz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac
xēn.

Bazoczō' catə'ən bxi'o yežlyon', na' ca'aczən' so'
catə'ən yeyož yedon.

Na' len yelə' guac chio'onə' chnabi'o.

¹⁸ Beṇə' nasyon ca' ža' yežlyon' besə'əž'e le',
pero na'a babžin ža əgwnežjo' castigw chega'aque'.
Babžin ža əchoglaogo' che yoguə' beṇə' bagwsa'at
šə non' napə dolə'.

Na' gwnežjo' yelə' bala'an che beṇə' ca' gwso'on
xšino'onə' ca de'en gwso'e xtižo'onə',
na' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwlejo' par
zjənaque' lažə' na'onə' na' gwsa'ape' le'
respef.

Egwnežjo' lega'aque' yelə' bala'an la'anə'əczə šə
gwsa'aque' beṇə' blao o la'anə'əczə šə cui
gwsa'aque' beṇə' blao žlac gosə'anite'e
yežlyon'.

Łeczə gono' par nič beṇə' ca' choso'ožiyi'
ljuežjga'aque' o chso'one' bichlə de'e mal lao
yežlyon' əsa'aque' castigw lao yi' gabilən'.

¹⁹ Nach ble'ida' nla'axejə gan' chso'elaogüe'e
Dīozən' yoban' na' ble'ida' caj gan' ža' de'en nyoj
can' ben Dīozən' mendad so'on beṇə' Izrael ca' par
nič gaquəlene' lega'aque'. Na' lao ble'ida' de'e ca'
gwyep yes, gocchgua sšag na' gošj gwtin, na' leczə
gwxo' na' gwche'echgua yejən'.

12

No'olən' na' gwxiye'enə'

¹ Na' ben Dīozən' par nič ble'ida'ogüe'eda' le'e
yoban' to de'e zaquə' yebanecho, ble'ida' to no'olə
nyaze' bgüižən' ca xe'. Na' zeche' lao bio'onə' na'

yichje'enə' zon to coron de šižin beljw. ² No'e bdao' na' bachaque' bes che yelə' sannə' na' bisye'e tant chžaglaogüe' lao chzane'enə'. ³ Na' ble'idaogüe'eda' yeto de'e zaquə' yebanecho le'e yoban', ble'ida' gwxiye'enə' beyaquən to bel gaž yichj bia xen na' bia xna, na' žia ši lozəb na' tgüejə coron nitə' yichjəb ca'. ⁴ Na' catə' gwda xbambən' bchinjən' casi gašjə beljw ca' zjəžia le'e yoban' na' besə'ayinjən' lao yežlyon'. Nach belən' bian' beyaque gwxiye'enə' gotə'əb xni'a no'olən', gwlezəb par šebəb bda'onə' catə' sane'ebo'onə'. ⁵ No'olən' gwthane' to bi'i byo, bi'i nabia' yoguə' nasyon. Na' gombo' ca' yoso'ozexjw yichj beṇə' nasyon ca' yoso'ozenague' chebo'. Diozən' bezi' beque'ebo' beche'ebo' gan' chi'e chnabi'enə'. ⁶ Nach no'olən' boxonjene' gwxiye'enə' par šeje' to latjə gan' cui no ža' gan' banonšao' Diozən' par so no'olən', na' lao soe' na' Diozən' gone' le' mantener tmil chopə gueyoa gyon ža.

⁷⁻⁸ Gwde na' goc gwdiłən' yoban', na' angl əblao ben' le Miguel na' soldad che' ca' gosə'ədiləlene' belən' bian' beyaque gwxiye'enə'. Na' gwxiye'enə' na' angl bzelaο chei ca' bito gosə'əzoin anglən' len soldad che' ca'. Besyə'əbeje' lega'aquən yoban' na' bitoch chso'e latjə žjəya'aquəchən yoban' de'e yoblə. ⁹ Na' bosyo'ozale'e gwxiye'enə' len angl bzelaο chei ca' lao yežlyon'. Ca' goc che de'en beyaque bel xennə', de'en le Satanas. Zon dezd catə'ən gwxe yežlyon' chxoayaguən yoguə' beṇəch.

¹⁰ Nach benda' to beṇə' zo yoban' gwne' zižjo gwne': —Bač bžin ža bosla Diozən' beṇəchən' lao na' gwxiye'enə' len yelə' guac de'en nape'enə' na' chnabi'e lega'aque'. Na' babžin ža chi' Cristən' chn-

abia'alene' Diozən', Crist nan' bsele'e par goclene' beṇačən'. Babesyə'əbeje' gwxiye'enə' de'en bcuiš beṇə' bišə'əcho ca' lao Diozən' do ža do yel nan de que de xtolə'əga'aque', na' ṇa'a baboso'ozale'en lao yežlyon'. ¹¹ Beṇə' bišə'əcho ca' beṇə' ca' bagwsa'at, gosə'əzoine' cui boso'ozenague' che gwxiye'enə' lao gosə'anite'e chedə' gwso'onlilaže'e Jesocristən' ben' blalj xchene'enə' por ni checho. Na' leczə gosə'əzoine'en chedə' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwsa'acbe'ine' yejni'a sa'ate' cle ca yesə'əbejyichje' Jesocristən' ben' gwxaqua'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. ¹² De'e na'anə' ledoyebēi chio'o zocho yoban'. Probchguazə beṇə' nitə' doxen lao yežlyon'. Probchguazəga'aque' chedə' babžin gwxiye'enə' gan' nite'enə'. Lechguale chža'an de'en chega'an yetozə tyemp dao' par gonən can' chene'ennə' na' de'e na'anə' gonchguan contr beṇačən'.

¹³ Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' catə' goebe'ib de que babesyə'əbeje'eb yoban' na' babžimb lao yežlyon', nach belagdob no'olən' ben' gwxa bi'i byo da'onə'. ¹⁴ Pero Diozən' goclene' no'olən', bene' ca gwzo chopə xile'e de'e xen caczə che to bsia dao' par nič cui gwxa belən' le'. Na' gwzoe' bžinte' latjə dašən' gan' banonšao' Diozən' soe' na' gan' gone' le' mantener šon iz yo'o gašjə. ¹⁵ Nach bchoj nis zil cho'a belən' caczə to yao la' gone'eb əžinten gan' zo no'olən' par gua'an le'. ¹⁶ Pero na' Diozən' goclene' no'olən', bene' par nič yežlyon' güe'ejən nisən' de'en bchoj cho'a belən'. ¹⁷ Na' belən' bža'achguab no'olən' nach jəyemb contr xi'ine' ca' yela', beṇə' ca' chso'on can' non

Diozən' mendad goncho, beṇə' ca' leczə chso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'.

13

Chopə bež bia əznia

¹ Na' gwzecha' cho'a nisdə'onə' na' ble'ida' bchoj to bež əznia lo'o nisdə'onə'. Na' nitə' gažə yichjəb na' žia ši lozəb na' lao to to lozəb ca' nitə' tğüejə coron. Na' lao to to yichjəb ca' nyoj to la de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ² Ble'ida' bežən' ca to tigr na' ble'ida' ni'ana'ab ca' zjənaquən ca ni'ana' os, na' cho'abən' naquən ca cho'a leon. Na' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' bemb par niç gwnabia' bežən', na' bnežjw belən' leb yelə' guac par niç bemb ca gosə'anitə' yoguə'əlöl beṇəch xni'abən'. ³ Na' ble'ida' to yichj bežən' naquəchguan güe', na' naquən ca to de'e gatlemb pero bito gotəb. Na' yoguə'əlöl beṇə' besyə'əbanene' de'en beyaquebən' na' gwnitə'əcze' xni'abən'. ⁴ Na' gwso'elaogüe'e belən' bian' beyaque gwxiye'enə', gwsa'acbe'ine' de que belən' bemb par niç chnabia' bežən'. Na' leczə gwso'elaogüe'e bežən', gosə'ane': —Bež nga chnabi'achəb ca notə'ətezəchlə beṇə', na' notono no soi tiləlen leb.

⁵ Na' bežən' be'eb dižə' de que naquəb ca Diozən' na' be'eb bichlə dižə' bžia bnitə'əb Diozən' lao chopeyon bio' gwnabi'ab. ⁶ Gwnechguab contr Diozən', bžia bnitə'əb le' na' leczə bžia bnitə'əb yoban' na' len beṇə' ca' ža' na'. ⁷ Na' gwyo'o lao na' bežən' gwdiləlemb beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' na' bzob lega'aque' xni'abən' par bchi' bsaquə'əb lega'aque'. Nach gwnabi'ab

beṇaḥən' yoguə' nasyon yoguə' yež, yoguə' dia na' yoguə' beṇə' chso'e gwde gwdeḷə dižə'. ⁸ Na' yoguə' beṇə' ca' cui zjənyoj laga'aque'enə' le'e libr che Jesocristən' gwso'elaogüe'eb. Catə'an ze'e xe yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjanapə yelə' mban zejlicane le'e libr che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

⁹ Le'e žia nagle de'e chene legwzenag de'e nga. ¹⁰ Beṇə' ca' choso'ozo beṇə' yoblə xni'aga'aque'enə' ca pres o ca esclabos, can' chso'one' ca' gac čhega'aque'. Na' beṇə' ca' chso'ot beṇə' len yes ya, leczə can' sa'ate'. De'e na'anə' chonən byen sotezə so chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə' gonlilažə'əchone' bitə'ətezə chac čhecho.

¹¹ Na' ble'ida' yeto bež bchojəb lo'o yon'. Na' bežən' žia čhopə lozəb ca loz xilə' dao' pero be'eb dižə' goxoayag can' chon belən' bian' beyaque gwxiye'enə'. ¹² Na' bežən' bian' ble'ida' de'e neche bemb par nič bež əgwchopen' gwnabia'ab lao leḅ na' bnežjob leḅ doxen yelə' gwnabia' de'en gw-dapəbən'. Nach bia əgwchopen' bemb par nič beṇə' ca' ža' yežlyon' gwso'elaogüe'e bia nechən' bian' naquə güe' yichjeinə', güe' de'en goquə ca to de'e gatlemb. ¹³ Na' bia əgwchopen' bemb de'e zan de'e zaquə yesyə'əbančgüei beṇə', xte bemb par nič beṇaḥən' besə'əle'ine' yi' le'e yoban' na' betjan lao yežlyon'. ¹⁴ Na' laogüe de'en bemb de'e besyə'əbanene'enə' lao bež nechən', bxoayaguəb beṇə' ža' yežlyon' par nič ca' gwso'elaogüe'e bia nechən' bian' goquə güe' yichjəbən' len yes yanə', güe' de'en bašə gatlemb. Na' bež əgwchopen'

bemb mendad par gwso'one' to lgua'a lsaquə' bež nechən'. ¹⁵ Na' goquən lao na' bež əgwchopen' bemb par niçh gwyo'o lgua'a lsaquə' bež nechən' biš xne. Na' lgua'a lsaquə'anə' be'eczən dižə' na' benən ca gwso'ote' beṇə' ca' cui gwso'elao' len. ¹⁶ Na' leczə benən byen par niçh gosozoguo' beṇə' seṇy che bežən' na'aga'aque' licha o lao xgaga'aque', beṇə' blao na' la'anə' beṇə' cui zjənaquə blao, na' la'anə' beṇə' gwni'a o beṇə' yašə', na' la'anə' beṇə' zjənaquə esclabos o beṇə' cui zjənaquə esclabos. ¹⁷ Bitobi bi goquə so'ote'e na' nic goquə bi yesə'əzi'e šə cui zjəzoe' seṇy che bežən' o šə cui zjəzoe' nomero de'en zejən labən'. ¹⁸ Na' nga de to yelə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežən', na' šə no chejni'in cheyalə' gwlabə' nomero chebən'. Na' nomero chebən' naquən can' chlab chio'o beṇəch, xop gueyoa gyon xop.

14

De'en gwso'ol beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil gwso'elaogüe'e Diozən'

¹ Nach bgüia' na' ble'ida' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', zeche' lao ya'a Sionnə' len togueyoa tapeyon mil beṇə' yoblə. Na' nyoj le'enə' na' len la Xe' Diozən' lao xga beṇə' ca'. ² Na' benda' chso'ol beṇə' zan beṇə' ža' yoban'. Na' benda'an ca chsiž catə' dechgua yaon' na' ca nen catə' lechgualə chṇiṇ, na' benda' nenən can' chol arpan' catə' chəsə'əgole' de'e zan tši'izə. ³ Na' benda' chso'ole' to imno cobə lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə' gan' nitə' bia ca' tap na' beṇə' golə blao

tapechoa ca'. Pero beṇə' ca' to gueyoa tapeyon mil na'azə goc bososede' imnon' par gwso'ole'en. Beṇə' ca'anə' zjənchoje' entr beṇəḥən' chse'ejle'e de que Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'.
 4 Beṇə' ca' chsa'aque'ne' che tozə Jesocristən', na' de'e na'anə' gwxaquə'əlebəga'aque'ne' ca beṇə' cui chgo'o xtoi. Beṇə' ca' chso'one' con can' na Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Lega'aque'en zjənchoje' entr beṇəḥən' chse'ejle'e de que Jesocristən' gwdixjue' xtolə'əchon'.
 5 Chso'e por dižə' li, na' bitobi bi de'e mal da əchen yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

De'en gosə'əna šonə angl

6 Nach ble'ida' yeto' angl gwchol' yoban' chde' lao be'. Gwdixjue'ine' beṇə' ža' yežlyon' to dižə' güen dižə' cobə che Diozən' de'e zaquə' zejlicane. Na' gwdixjui'en len beṇə' zjənaquə to to ṇasyon, to to yež, to to dia, na' beṇə' chso'e gwde gwdele dižə'.
 7 Gwṇe' zižjo gože' lega'aque': —Le'e gapə Diozən' respet, le'e güe' Diozən' yeļə' bala'aṇ, chedə' babžin or gone' castigw beṇə' ca' cui chso'elao' le'. Le'e güe'elao' Diozən' ben' ben yoban', yežlyon', nisda'onə' na' bej ca'.

8 Na' gwde na' bchoj yeto angl, na' gwne': —Baḥ bžin ža cuiayi' syoda Babilonian' la' beṇə' gwnabia' ca' ža' syodan' bagwso'one' par niḥ beṇə' ca' ža' yoguə' ṇasyon ca' choso'ozoe' Diozən' ca'alə cuich chso'elaogüe'ene'.

9 Nach gwde na' bchoj angl əgwyone, na' lecə gwne' zižjo gwne': —Notə'ətezə beṇə' chso'elao' bežən' na' lgua'a lsaquə' de'en naquə

ca leb na' notə'atezə bagwso'e latjə bosozoe'
 señy che bežən' lao xgaga'aque' o na'aga'aque',
 10 lega'aque'enə' gon Diozən' castigw gual
 zejlicane tant chže'e che de'e malən' chso'one'.
 Yesə'əzaquə'əzi'e gan' chalə' yi' na' sofr. Na' angl
 che Diozən' na' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe
 ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par
 gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' yesə'əle'ine' can'
 gac che beṇə' ca'. 11 Na' chas žen che yi'inə' gan'
 yesə'əžaglaogüe' zejlicane, na' do ža do yel bito bi
 dezcanz gatə' chega'aque'. Can' gaquə' che beṇə' ca'
 chso'elao' bežən' na' lgua'a lsaquə' de'e naquə' ca
 leb beṇə' ca' zjəzo señy che labən' lao xgaga'aque'
 o na'aga'aque'. 12 De'e na'anə' chonən byen sotezə
 so chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə'
 goncho can' none' mendadən' na' sotezə socho
 gonlilažə'əcho Jeso'osən'.

13 Na' benda' to beṇə' zo yoban' gože' nada':
 —Bzoj de que dezd na'a beṇə' ca' chso'onlilažə'
 Xancho Jesocristən' nite'e mbalaz catə'an sa'ate'.
 Bzoj de que Spirit che Diozən' nan de que de'e li
 nite'e mbalaz chedə' Diozən' gwcueze' de'en gwlo'e
 lao na'aga'aque' so'one' na' Diozən' əžjsa'alaže'e
 yoguə' de'e güen de'en bagwso'one'.

Catə' Diozən' yotobe' cwseš che'enə'

14 Nach bgüia' na' ble'ida' to bejw šyiš le'e yoban'
 na' chi' Xi'in Diozən' cožə' bejon', naque' ca to
 beṇəch. Na' zo to coron de or yichje'enə' na' noxe'e
 to oz de'en nlachgua. 15 Na' bchoj yeto angl lo'i
 gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' gwne' zižjo
 gože' ben' chi' cožə' bejon': —Babžin or yetobo'

trigw de'en goquə lao yežlyon', la' bagolən. Na' bečhoguən.

¹⁶ Nach ben' chi' cožə' bejon' bečhogue' trigon' len ozən' par bezi'e cwsešən'.

¹⁷ Na' bezchoj yeto anglən' gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' leczə noxe'e to oz de'en nlachgua.

¹⁸ Nach bezchoj yeto anglən' beṇə' zo gan' zo mes gan' chso'elaogüe'e Diozən', ben' chapə yi' de'en chałə' lao mesən'. Na' anglən' gwṇe' zižjo bolgüiže' angl əgwchopen' ben' leczə noxə' ozən', gože'ene': —Bagüe obas ca' de'en žia lao yežlyon'. Bečhogga'acquən len oz čhio'onə' ničh yetobəga'aco'on.

¹⁹ Nach anglən' bečhogue' obas ca' de'en žia lao yežlyon' na' bzalē'en lo'o ša' xen de yej gan' choso'osi'en par chechoj xisein'. Na' zejen dižə' de que Diozən' botobe' beṇə' ca' cui bosozə'ozenag che' par benchgüe' lega'aque' castigw.

²⁰ Beṇə' zan juisyən' botobe' na' bnežjue' castigw čhega'aque'enə', na' tant besə'əžaglaoga'aque' xte ble'ida' xčhenga'aque'enə' ca' nis oban' de'en bosozə'osie' lo'o šan' de'en chi' fuerlə syodan'. Na' gwžian de'e zil lao yežlyon', bžinten ca' tmetr yo'o gašjə yelə' zitjw na' bšiljon šonə' gueyoa kilometros.

15

Angl ca' gwso'on par ničh gotə' gažə castigw de'en bselə' Diozən' le'ezelaogüe

¹ Na' ble'ida' yeto de'e lechgualə zaquə' yebanecho le'e yoban', to de'e žialao xen. Ble'ida' gažə angl beṇə' naquə' lao na'aga'aque' so'one' par ničh gaquə' yegažə de'e mal par yeyož əgwlo'e

Diozən' can' chnežjue' castigw che beṇə' chso'on de'e malən'.

² Na' ble'ida' to de'en naquə ca to nisdao' de bidr nchixən len yi' na' lao nisdə'onə' zjəzecha beṇə' ca' gwso'on gan cui gwso'elaogüe'e bežən' na' lgua'a lsaquə' de'e naquə ca leb na' leczə cui gwso'e latjə yesə'anite'e seņy cheb o numero de'en zejen labən'. Na' beṇə' ca' zjənoxe'e tgüejə arpa de'en bnežjw Diozən' lega'aque'. ³ Na' chso'ole' to imno de'en naquə ca de'en bzejni'i de'e Moisezən' beṇə' Izrael ca', Moisez ben' goquə beṇə' güen xšin Diozən'. Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' bzejni'ine' beṇə' ca' ble'ida' nich chso'ole'en, na' nan:

Xanto' Dioz, le' chono' milagr xen na' bichlə de'e zaquə' yebaneto'.

Len' napo' le'ezelaogüe yelə' guac xen.

Na' zdaczo' licha na' chono' can' na'onə'.

Len' chnabi'o nasyon ca'.

⁴ Gwžin ža catə' yoguə' beṇəchən' əsa'ape' le' respet na' əso'elaogüe'e le'.

Len' naco' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy.

Na' beṇə' ža' yoguə'əlol nasyon əso'elaogüe'e le' catə' la'aque' laogo'onə',

chedə' babesə'əle'ine' de que yoguə'əlol de'en babeno'onə' beno'on can' cheyalə' gaquən.

⁵ Na' gwde de'e ca' ble'ida' nla'axejə gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban' na' naquən ca yo'o de lachə' de'en gwso'on beṇə' Izrael ca' latjə dašən' gan' gwzo Diozən' len lega'aque'. ⁶ Na' angl ca' gažə, beṇə' ca' ble'ida' antslə, besyə'əchoje' gan' chso'elaogüe'e Diozən' yoban', beṇə' ca' naquən lao

na'aga'aque' so'one' par nič gaquə gažə de'e mal ca' lao yežlyon'. Na' zjənyaze' lachə' fin de'en naquə de'e šyiš xilə' juisy, na' cho'alcho' to toga'aque' zjənyechjən sinš de or. ⁷ Nach to bia ca' tap bia ca' nitə' lao Diozən' bnežjob angl ca' gažə tgüejə tas de or gan' yo'ožə to de'en gwxaquə'əleben ca castigw gual de'en əgwnežjo Diozən' beṇə' ca' chso'on de'e malən', Dioz ben' zoczə zejlicaṇe. ⁸ Na' de'e tant chey che'eni' gan' zo Diozən' na' tant yelə' guac xen nape' xte goc ca to ga chas žen gan' chso'elaogüe'ene' yoban'. De'e na'anə' notono no goc šo'o gan' chso'elaogüe'ene' xte que catə'əch beyož goc de'e mal ca' gažə de'en naquə lao na' angl ca' gažə.

16

Tas ca' gan' yo'ožə de'en gwxaquə'əlebe ca castigw de'en gwnežjo Diozən' beṇə' mal ca'

¹ Nach benda' gwṇe Diozən' zižjo gan' chso'elaogüe'ene' yoban' gože' angl ca' gažə': —Le'e žja'ac le'e žjəcuasə de'en yo'ožə lo'o tas chele ca' lao yežlyon', la' de'en zjəyo'ožənnə' gwxaquə'əleben ca castigw gual de'en əgwnežjua' beṇə' ca' chso'on de'e malən'.

² Nach gwwey angl nechən' jəcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' lao yežlyon' na' yoguə' beṇə' ca' zjəzo señy che bežən' na' chso'elaogüe'e lgua'a lsaquə' de'en naquə ca leb gosə'əbie' to clas yežə' əzban na' gwlachguan.

³ Nach angl əgwchopen' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' lao nisda'onə' na' nisda'onə' beyaquən

ca chen che be_{nə}' guat. Na' gwsa'at yoguə' bia ca' ža' lo'o nisən'.

⁴ Nach angl əgwyonən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' lao yao ca' na' bej ca' na' leczə besyə'əyaquən chen. ⁵ Na' benda' de'en gož anglən' ben' chapə nisən' de'en de lao yežlyon', gože' Diozən': —Xanto' Dioz, len' naco' be_{nə}' la'aždao' xi'ilažə' juisy. Len' bazoczə' catə'an bxi'o yežlyon' na' zoczə' ŋa'a. Na' zdaczə' licha ca de'en chnežjo' be_{nə}' mal ca' castigw quinga de'en chsa'aque'. ⁶ Lega'aque' bagwso'ote' profet ca' be_{nə}' ca' gwso'e xtižo'onə' na' bagwso'ote' nochlə be_{nə}' gwlejo' par gwsa'aque' lažə' na'onə'. De'e na'anə' babeno' par nič əse'eje' nis de'en babeyac chen. Ca'aczən' cheya_{lə}' gac chega'aque'.

⁷ Na' benda' yeto angl ben' zecha cho'a mes gan' chso'elaogü'e Diozən' gwne': —Xanto' Dioz, lən' napo' le'ezelaogüe yelə' guac xen. De'e li zdaczə' licha can' chnežjo' castigw che be_{nə}' mal ca' na' chono' can' na'onə'.

⁸ Na' angl əgwdapən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' lao bgüižən' na' benən par nič bgüižən' bzeyən be_{nə}čən' len yi' cheinə'. ⁹ Lechguale bzeyən be_{nə}čən', pero bito besyə'ədi_njene' xtolə'əga'aque'enə' par əso'elaogü'e Diozən'. Nachle boso'ožia boso'onite'e Diozən' ben' chon par nič chəsə'əžaglaogüe'.

¹⁰ Na' angl güeye'enə' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' gan' chi' bežən' chnabi'ab na' beyac žchol doxen gan' chnabi'abən'. Na' be_{nə}' ca' ža' gan' chnabi'abən' gwsa'oya'a ložə'əga'aque'enə' tant besə'əyiya'a cuerp chega'aque'enə'. ¹¹ Na' bitoczə besyə'ədi_njene' de'e malən' gwso'one'enə'

la'anə'əczə besə'əžaglaochgüe', nachle boso'ožia boso'onite'e Dioz ben' zo yoban' por ni che de'en chse'ey chəsə'əla' cuerp čhega'aque'enə' na' por ni che de'en zjəžie' yežə'anə'.

12 Na' angl əgwxopen' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' lao yao xen de'en nzi' Eofrates na' bebiž nis yaon' na' beyaljo to nez par nič rei ca' za'ac gan' chla' bgüižən' yesə'əžine' gan' gaquə gwdilən'.

13 Nach šonə de'e xio' ca' besyə'əyaquən blož. Na' to bložən' ble'ida' bchojəb cho'a belən' bian' beyaque gwxiye'enə', na' yetob bchojəb cho'a bežən', na' yetob bchojəb cho'a bež əgwchope bian' choe' dižə' goxoayaguən' par nič benəčən' chso'elaogüe'e bež nechən'. 14 De'e xio' quinga gwso'onən milagr na' jəsə'ətobən yoguə' beņə' ca' chəsə'anabia' doxenlə lao yežlyon'. Jəsə'ətobən lega'aque' tozə latjə par nič nite'e probnid yesə'ədiləlene' Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen catə'an əžin žan' nžie' bia' yesə'ədiləlene'ene'. 15 Nach benda' gwna Xi'in Diozən': —Le'e gon xbab de que nada' yida' əgwnežjua' castigw che beņə' ca' chso'on de'e malən', na' senyala' lega'aque' can' chon to beņə' bguan. Mbalaz sole šə bazole probnid chbezle nada' catə'an yida'anə'. Pero šə cuiņə' yedinjele de'e malən' chonle catə'an yida'anə', gona' ca sa'acbe'i yoguə'ələl beņəčən' ca naquə yoguə' de'e mal ca' babenlen'.

16 Nach bezle'ida' to latjə gan' nzi' Armagedon dižə' ebreo. Latjən' nzi' ca'anə' əbtob de'e xio' ca' beņə' ca' chəsə'anabia' lao yežlyon'.

17 Na' angl gažən' bcuase' de'en yo'ožə lo'o tas che'enə' lao be', na' benda' gwne Diozən' zižjo gan' chso'elaogüe'ene' yoban' gan' leczə chi'e chnabi'e, gwne': —Bač bselə'a yoguə' castigw ca' de'en nžia bia' əselə'a.

18 Nach gwyep yes, goc sšag, na' gošj gwtin, na' lechgualē gwxo' mazəchlə can' bagwxo' batə'ətezəchlə lao ža' beṇəchən' yežlyon'. 19 Na' le'ezelaogüe syoda blaoch de'en chi' lao yežlyon' gwžiai' in goquən šonlə, na' leczə gwžiai' syoda ca' yeziquə'əchlə de'en zjəchi' lao yežlyon'. Diozən' bitoch gwleze' par bnežjue' castigw che de'e malən' bagwso'ontec beṇə' ca' chəsə'ənabia' Babilonian' na' de'e na'anə' bnežjue' lega'aque' castigw gual zejlicane tant chže'e che de'e malən' gwso'one'enə'. 20 Na' de'e tant gwxo'ochgua xte benitteczə yoguə'ələl islas ca' na' ya'a ca'. 21 Na' leczə gwche'echgua yej ži'a lao yežlyon' na' cha'aga'aquən tapa rob güejə to ton. Besə'əžaglaochgua beṇə' ca' ža' yežlyon' na' boso'ožia boso'onite'e Diozən' de'en bene' par nič gwche' yejən'.

17

Castigw de'en bnežjw Diozən' no'olə sargatən'

1 Na' lao angl ca' gažə beṇə' ca' gwso'oxə' tas de orən', toe' gože' nada': —Da gwlo'ida' le' castigw de'en əgwnežjo Diozən' no'olə blao no'olə sargatən' chi' lao nisdao' ca'. 2 Yoguə' beṇə' chəsə'ənabia' lao yežlyon' bagosə'əzolene'ene'. Na' yoguə' beṇə' ža' yežlyon' bagwse'eje' bino de'en bnežjue' lega'aque' par nič gosə'əzelaže'e gosə'ənitə'əlene' le'.

³ Nach lao ben Spirit che Diozən' par ble'idaogüe'eda' de'e quinga, anglən' gwchi'e nada' latjə dašən'. Na' ble'ida' to no'olə žie' cožə' to bež əxna bia gažə yichjən' na' žia ši lozəb. Na' nyoj zan dižə' lao cuerp chebən' de'en chloe' de que chon cuimb ca Dioz. ⁴ Na' no'olən' nyaze' lachə' morad na' de'e xna na' non cuine' xoche len or, len yej fin, na' len perlas. Na' noxe'e to tas de or gan' yo'ožə to bino. Na' binon' zejen dižə' de que chebeine' chone' yoguə'əloj de'en chgue'i Diozən' na' de'en naquə contr Diozən'. ⁵ Na' lao xgue' na' nyoj le'enə', na' ngašə' can' zejen, chedə' nan quinga: "Syoda Babilonia de'en naquə de'e blaο. Nada' chona' par nič beṇə' ža' yežlyon' bito chso'elaogüe'e Diozən' na' chso'one' bichlə de'en chgue'i Diozən'." ⁶ Na' ble'ida' de que chzože no'olə na'anə'. Chzožene' chedə' güe'eje' xchen beṇə' ca' gwso'ote'enə' beṇə' ca' gwsa'aque' lažə' na' Diozən' na' gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'. Na' catə' ble'ida' no'olənə' lechgualə bebanda' can' naquə'enə'. ⁷ Nach gož anglən' nada': —Bito yebando'. Na' gwzejni'ida' le' bi zejen ca de'en ble'ido' žia no'olən' bežən' bia gažə yichjən' na' žia ši lozəb. ⁸ Bežən' bian' ble'ido'on gwzob to tyemp. Bitoch zob na'a, pero güidəb de'e yoblə la' əchojəb lo'o yech gabilən' gan' yo'ob na'a, na' leczə na'an yeyo'ob gaquəb castigw zejlicane. Na' beṇə' ca' ža' yežlyon' beṇə' ca' cui zjənyoj laga'aque'enə' le'e libr gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicanen', yesə'ənaogüe' bežən' na' yesyə'əbanene' can' gwzob antslə, na' ca'aczən' sob nabi'ab de'e yoblə la'aṇə'əczə cui zob na'a. Catə'ən cuinə' xē yežlyon' banyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicane le'e librən'.

⁹ Na' nga de to yelə' sin' de'e əgwzejni'in chio'o che bežən'. Yichjəb ca' gažə zejen gažə ya'a gan' chi' no'olən'. ¹⁰ Na' leczə yichjəb ca' gažə zejen gažə rei. Gueye'e bagosə'ənabi'e na' bagwnit yelə' gwnabia' čhega'aque'enə'. Toe' chnabia' na'a, na' ben' yeto ze'e yide' par nabi'e pero na' šložgan' nabi'e. ¹¹ Na' bežən' bian' gwzo antslə na' bitoch zob na'a zejen yeto rei beṇə' gaquə ca beṇə' ca' gažə. Gone' yoguə'ələl de'e mal ca de'en gwso'one'enə' na' nabi'e xte catə' gon Diozən' par nič cuiayi'e zejlicane.

¹² Na' lozəb ca' ši de'en ble'ido' zejen ši rei beṇə' ze'e za'ac par yesə'ənabi'e. Na' bežən' gomb par nič yesə'ənabi'e txen len leb tš'i'izə pero šložgan' yesə'ənabi'e len leb. ¹³ Rei ca' ši tozə can' so'one' xbab na' tozə can' so'one' de'e malən'. Na' yelə' guac de'en gatə' čhega'aque'enə' na' len yelə' gwnabia'anə' yesə'əchine'en par so'one' con can' yene'e bežən'. ¹⁴ Yesə'ədilələne' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə', na' Jesocristən' gone' lega'aque' gan na' nite'e xni'enə', čhedə' le'enə' chnabi'e notə'ətezəchlə beṇə' blao na' notə'ətezəchlə rei. Na' beṇə' ca' so'on txen len Jesocristən' zjənaque' beṇə' ca' bagwleṭ Diozən' par zjənaque' xi'ine', na' nitə'ətezə nite'e chso'onlilaže'ene' na' choso'ozenague' che'.

¹⁵ Na' anglən' gozne' nada': —Nisda'onə' gan' chi' no'olə sargatən' zejen dižə' de que beṇə' zan juisy beṇə' zjənaquə zan yež na' zan nasyon na' beṇə' chsa'ac gwde gwdele dižə' choso'ozenague' che no'olən'. ¹⁶ Na' bežən' bian' žie'enə' gue'ib le', na' leczə can' so'on rei ca' ši, beṇə' ca' ble'ido'

che ši loz bežan', lecza yesə'ague'ine' no'olən' na' txen len bežan' yesyə'aque'e bitə'atezə de'en de che' na' yesə'acua'ane' ga'alyide'. Na' so'ote'ene' nach əsa'ogüe' xpele'enə' txen len bežan' na' de'en yega'anən' yoso'ozeye'en. ¹⁷ So'one' ca' chedə' Diozən' cue'e xbabən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' par yoso'ožiyai'e no'olən'. De'e na'anə' nacho de que tozə naquə xbab che ši rei ca' par so'one' con can' yene'e bežan' xte so'one' yoguə' can' babžia Diozən' bia'gaquə. ¹⁸ Na' no'olə sargatən' ble'ido'on naque' syoda de'en naquə le'ezelaogüe de'e blao lao yežlyon' na' de'en chnabia' rei ca' beṇə' ca' ža' yežlyon'.

18

Can' gaquə catə' cuiayi' syoda Babilonian'

¹ Na' gwde na' ble'ida' yeto angl ze'e yoban' betje' lao yežlyon'. Na' nape' yelə' chnabia' xen par chac can' ne'enə', na' yelə' chey che'eni' che'enə' bse'eni'in lao yežlyon'. ² Na' anglən' gwne' zižjo gwne': —Babžin ža cuiayi' syoda Babilonian'. Gaquən latjə che angl bzelaο ca' na' de'e xio' ca' na' latj che yoguə' cłaste bia zo xile'e bia zjənaquə bia zban par len beṇachən'. ³ Cuiayi'in chedə' beṇə' gwnabia' che syodan' bagwso'one' par nič beṇə' ca' ža' yoguə' nasyonṇə' baboso'ozoe' Diozən' ca'alə na' cuich chso'elaogüe'ene', na' beṇə' ca' chəsə'anabia' doxen lao yežlyon' choso'ozenagzeche' che beṇə' gwnabia' che syodan' cle ca' che Diozən'. Na' beṇə' güen dilgens ca' ža' lao yežlyon' bagwso'onchgüe'

gan chso'ote'e bi de'en chəsə'əzi' beṇə' gwnabia' ca' par gwso'onche' de'e malən'.

⁴ Nach benda' gwne yeto beṇə' zo yoban' gwne': —Le'e nacle xi'ina' le'e yechoj syoda Babilonian' par niḥ cui gonle txen len de'e malən' chso'on beṇə' Babilonia ca', na' par niḥ cui si'ile castigon' txen len lega'aque' na' len yeziqə'əchlə beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque'. ⁵ Lechgualə de'e zan juisy xtolə' beṇə' Babilonia ca'. De'e na'anə' bitoch cuezə Diozən' par əgwnežjue' castigw chega'aque' zejlicane. ⁶ Na' beṇə' gwnabia' che Babilonian' na' len beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' yesə'əyi' yesə'əzaque'e can' bosə'oḥi' bosə'osaque'e beṇə' yoblə, yesə'əžaglaogüe' mazəchlə can' bosə'oḥi' babosə'osaque'e beṇə' yoblə. Lechgualə castigw gualəch gaquə de'en yesə'əzi'enə' clezə ca de'en gwso'onene' beṇə' ca' bosə'oḥi' bosə'osaque'e. ⁷ Na' ca naquə beṇə' gwnabia' che Babilonian' lechgualə bagwso'on cuinga'aque' xen na' lechgualə bagwso'one' con bin' na la'ažda'omalga'aque'enə', ca'aczən' yesə'əyi' yesə'əzaque'e na' yesyə'əgüine'ene'. So'one' xbab lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' de que cuat te cuich yesə'ənabi'e na' syempr yoso'ozenag beṇə' chega'aque'. ⁸ Pero lao tozə ža gaquə yoguə de'e ca' so'one' xbab cuat gaquə chega'aque'. Beṇə' zan sa'ate' na' gatə'əchgua de'e yesyə'əgüine'ene' na' gatə' yelə' chbil chdon na' syodan' šeyən na' cuiayi'in. Can' gac che syoda Babilonian', chedə' la' Xancho Diozən' len yelə' guac che'enə' gone' par niḥ beṇə' gwnabia' chei ca' na' len beṇə' ca' choso'ozenag chega'aque' yesə'əzi'e castigon'.

⁹ Na' beṇə' gwnabia' ca' ža' lao yežlyon' beṇə'

ca' bosozoenag che beṇə' Babilonia ca' par bosozoe' Diozən' ca'alə na' par gwso'one' con can' na la'ažda'omalga'aque'enə' yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' yesə'əle'ine' šey syodan' na' chas žen chein'. ¹⁰ Yesə'əžebe' par yesyə'əbigue'e galə'əzə. De'e na'anə' yesyə'əga'ane' zitə'ələ yesə'əgüie', na' yesə'əne': —De'e mal juisy bachac che syoda Babilonia nga de'en naquə de'e blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Bachbiayi' syodan' de'en bagwnabia'ach lao de'e ca' zjəchi' yežlyon'. Lao tozə or baben Diozən' par chbiayi'in.

¹¹ Nach beṇə' güen dilgens ca' ža' lao yežlyon' leczə yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene' catə' cuiayi' syodan'. Yesyə'əgüine'ene' chedə' cuich no əžel no yesə'əzi' de'en so'ote'enə'. ¹² Bito əžel no yesə'əzi' de'en se'enene' so'ote'e de'en naquə de or, de plat, de yej fin, de perlas, na' no lachə' fin de lino na' de sed, lachə' morad na' lachə' xṇa, na' no yag de'e chlā' zix, na' yoguə' de'e ca' chso'one' de marfil, de yag fin, de brons, de ya na de marmol, ¹³ na' no canel na' bichlə rcaud ca', no yal, no mirra, no perfome, no bino, no set, no yezj fin, no trigw, no go'oṇ, no xilə', no cabey, no carret, na' len no beṇəch beṇə' ca' so'ote'e par əsa'aque' esclabos. ¹⁴ Na' yesə'əne' che syodan': —Yoguə' de'e ca' de'en gwsa'azlažə'achgua beṇə' Babilonia ca' yesə'əzi'e lao yelə' gwni'a chega'aque'enə' cuich gaquə yesə'əzi'en ṇa'a. Caguə no beṇə' gwni'a ša'ach Babilonian' ṇa'a par zejlicane, na' notoch no no so no yesə'əzi' de'e šao' de'e güen ca' de'en gosə'əzi' beṇə' Babilonia ca' antslə.

¹⁵ Na' ca' naquə beṇə' güen dilgens ca' beṇə' ca' chso'ote'e de'e šao' de'e güen ca' chəsə'əzi'

beṇə' Babilonia ca', bazjənaque' beṇə' gwni'a por de'en chəsə'əzi' beṇə' Babilonia ca'. Lega'aque' yesə'əžebe' catə' yesə'əle'ine' can' gaquə che syodan' na' yesə'əzeche' zitə'ələ yesə'əbeže' na' yesyə'əgüine'ene'. ¹⁶ Na' yesə'əne': —De'e mal juisyən' bagoc che syoda nga de'en goquə blaoch lao syoda ca' yelə' de'en ža' yežlyon'. Beṇə' ca' gwža' syodan' gwsa'aze' lachə' fin na' lachə' de'e color morad na' de'e xṇa. Gwso'on cuinga'aque' xoche len no or, no yej fin na' no perlas. ¹⁷ Na' lao tozə or bagwnit yoguə' de'e šao' de'e güen chega'aque' ca'.

Nach yoguə' xan barcw ca' na' nochlə beṇə' ca' choso'osa' barcw ca' na' beṇə' ca' chso'on žin lo'o barcw ca', na' beṇə' ca' chja'ac ga yoblə lo'o barcon', yogue'e yesə'əzeche' zitə'ələ yesə'əgüie'. ¹⁸ Na' catə' yesə'əle'ine' chas žennə' lao syodan' əsa'acbe'ine' de que cheyənṇə', na' yesə'əne': —Bitoch bi syoda yoblə chi' lao yežlyon' de'e naquə can' goquə syoda nga.

¹⁹ Nach yoso'ožia yichjga'aque'en bište yon' tant nite'e trist, na' yesə'əbežyaše'e na' yesyə'əgüine'ene', yesə'əne': —De'e mal juisy bagoc che syoda nga de'en goquə blaoch ca syoda ca' yelə' lao yežlyon'. Por yelə' gwni'a che beṇə' ca' gwža' na' yoguə' chio'o bencho gan xen ca naquə žinnə' babencho len barcw checho quinga. Na' na'a lao tozə or bagwžiayi' syodan'.

²⁰ Na' to beṇə' zo yoban' gwne': —Ledoyebei chio'o zocho yoban', na' le'e yebei le'e apostol na' le'e profet na' len le'e yeziquə'əchlə bagwlej Diozən' par nacle lažə' ne'enə', chedə' Diozən' gone' castigw che beṇə' Babilonia ca' por ni che de'en baboso'oči' baboso'osaque'e le'e.

²¹ Nach to angl gual bcose' to yej xen ca yej ca' chso'on žin gan' ža' molin, na' bzale'en lo'o nisa'onə'. Nach gwne': —Can' gaquə che syoda Babilonian', nitən can' gwnit yej xennə' de'en bzala'a lo'o nisa'onə', cuatəch le'ichon de'e yoblə.

²² Cuatəch yesə'acuež beṇə' gocuež ca' Babilonian'. Na' cuatəch əso'ole' lao lquey che syodan'. Cuatəch yoso'ogole' arpa o yoso'ocueže' bžejo lao syodan'. Notoch no nitə' no so'on žin lao syodan', na' cuatəch yenecho sšag che yišə de'en chso'ote no'ol ca'. ²³ Ni quech le'icho be'eni' che lampara lao syodan', na' ni que yenchecho beṇə' so'on legr lao yelə gošagna', chedə' notoch no ša'ach na'. Cuiayi' syoda che beṇə' güen dilgens ca', la'anə'əczə lega'aque' zjənaque' beṇə' blao lao yežlyon'. Beṇə' Babilonia ca' babesə'əxoayague' beṇə' ža' yoguə' nasyon ca' naquən' gwso'one'enə'.

²⁴ Bagwso'ote' profet ca' na' notə'ətezəchlə beṇə' gwlej Diozən' par gwsa'aque' lažə' ne'enə', na' beṇə' Babilonia ca' zjənape' dolə' che yoguə' nochlə beṇə' bagwso'ote' doxen lao yežlyon'. De'e na'anə' cuiayi' syoda chega'aque'enə'.

19

¹ Gwde na' benda' angl zan juisy beṇə' ža' yoban' chso'elaogüe'e Diozən' na' zižjo nen catə'an gosə'əne':

Beṇə' güen juisy naquə Dioz chechon'.

Le'enə' babene' par ničh beṇə' ca' chso'onlilažə' le' cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.

Chey che'eni'ichgua gan' zoe'enə' na' nape' yelə' guac xen.

² Zdacze' licha ca de'en chnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən', na' chone' complir can' ne'enə'.

Baben Diozən' castigw che syoda əblao de'en gwx-aquə'əlebe ca to no'olə sargat

laogüe de'en gwso'on beṇə' gwnabia' chei ca' par niç beṇə' ža' doxen lao yežlyon' boso'ozoe' Diozən' ca'alə cui gwso'elaogüe'ene'.

De'e na'anə' Diozən' babsele'e castigw de'en cheyalə' yesə'əzi'e ca naquən' gwso'ote' beṇə' ca' chso'elao' le'.

³ Nach de'e yoblə gosə'əne': —Beṇə' güen juisyən' naquə Diozən'. Zejlīcanen' çhas žennə' gan' chey syodan'.

⁴ Nach beṇə' golə beṇə' blao ca' tapechoa besə'əzo xibe' gwso'elaogüe'e Diozən' gan' chi'e chnabi'enə', gosə'əne': —Ca'ašgaczə gaquə. Beṇə' güen juisyən' naquəczə Diozən'.

Na' leczə ca' gwso'on bia ca' tap, bia ca' nitə' lao Diozən' gan' chi'e chnabi'enə'.

⁵ Nach benda' gwne to angl do gan' chi' Diozən' chnabi'e, na' gwne':

Lədoye'ela'och Dioz chechon', chio'o naccho beṇə' güen žin che' na' chapchone' respet, chio'o naccho beṇə' blao na' len chio'o cui naccho beṇə' blao.

Yelə' gošagna' che Jesocrisən' ben' gwxaquə'əlebe ca xil' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'

⁶ Nach leczə benda' xne che yezan beṇə' chso'elaogüe'e Diozən'. Na' xnen' nenən can' chsiž yaon' catə' dechgwan na' ca nen catə'ən lechgualə chašjw chtin. Na' gosə'əne':

Beṇə' güen juisy naquə X̄ancho Diozən'.

Nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen na' chnabi'e.

⁷ Ledoyebei, ledoso mbalaz, na' ledoye'ela' och le',
 çhedə' babžin ža əgwšagna' Jesocristən' ben' gwxa-
 aquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə'
 Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

Bazo no'olən' si'e par gaque' xo'ole'.

⁸ Na' baben Jesocristən' par niçh no'olən' nyaze'
 lachə' fin de'en naquə šyiš xilə' juisy na'
 de'en cui naquə manch.

Na' lachə' fin de'en n̄acho nyaz no'olən' de'en naquə
 de'e šyiš zejen dižə' de que chio'o bagwlej Diozən'
 par naccho lažə' ne'enə' zotezə zocho choncho de'e
 güennə'.

⁹ Nach anglən' bolgüiže' nada' de'e yoblə gwne':
 —Bzoj de que mbalaz beṇə' ca' bazjənaquə
 combid par əžja'aque' gan' gaquə yelə' gošagna'
 çhe Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə'
 dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao
 xtolə'əga'aque'enə'.

Na' anglən' leczə gože' nda': —Diozən' babene'
 par niçh gwnia' ca', na' naquən de'e li.

¹⁰ Nach bzo xiba' par güe'elaogua'a anglən', pero
 anglən' bito be'e latjə, gwne': —Bito gono' ca'.
 Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beṇə' güen xšine'
 can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beṇə' ca' leczə chso'e
 dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən'.

Na' ca'aczən' naquən, notə'atezcho cho'echo
 dižə' de que chonlilažə'əcho Jeso'osən', zo Spirit çhe
 Diozən' len chio'o chonən ca cho'echo xtiže'enə'.

Ben' žia cožə' cabey šyišən'

11 Nach ble'idaogüe'eda' nla'axejə yoban' na' ble'ida' to cabey šyiš na' Jeso'osən' žie' cožə'əbən'. Len' chone' par ničh chac can' ne'enə' na' le' syempr choe' dižə' li. Zdacze' licha ca de'en chchoglaogüe'en che yoguə'əlo| beṇə' šə non' napə dolə', na' zdacze' licha can' chdiləlene' de'e malən'.
 12 Jelaogüe' ca' chsa'actitən ca to yi' de'e chalə'əniṇ, na' zan coron nitə' yichje'enə', na' lao xgue'enə' nyoj yeto le' de'en cui nombia' nochlə beṇə'.
 13 Na' nyaze' to lachə' de'e dopə chen, na' yoso'osi' beṇə' le' Xtižə' Diozən'.
 14 Na' angl ca' ža' yoban' beṇə' zjənaquə soldad che Diozən' gosə'ənaogüe'ene', zjənyaze' lachə' fin de'en naquə de'e šyiš na' de'e cui naquə manch, na' yogue'e zjəžie' cabey šyiš.
 15 Na' cho'enə' zo to spad de'e nlachguan par ničh gwzo'e beṇə' ca' ža' yoguə' nasyon xni'enə'. Nabi'e lega'aque' na' gone' ca yesə'əzexjw yichjga'aque' laogüe'enə'. Le'enə' əgwnežjue' castigw che beṇə' ca' chso'on de'e malən', chedə' chžə'achgua Diozən' lega'aque', Dioz ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xen.
 16 Na' le'e xadon che Jeso'osən' na' len le'e ni'enə' nyoj dižə' quinga: “Nada' chnabi'a notə'ətezəchlə rei na' notə'ətezəchlə beṇə' blao.”
 17 Nach ble'ida' to angl zeche' lao bgüižən' na' bolgüiže' yoguə' claste šod ca' bia ca' chaš le'e yoban' na' gože' lega'acquəb zižjo: —Le'e da leyedobə nga par gaole to xše' xen de'e gon Diozən' le'e.
 18 Gatə' xpelə' rei, na' xpelə' no comandant na' no beṇə' gual. Gatə' xpelə' cabey na' xpelə' beṇə' ca' gosə'əbia lega'acquəb. Gatə' xpelə' yoguə' claste beṇə', beṇə' gwsa'ac esclabos na' beṇə' cui gwsa'ac esclabos, beṇə' gwsa'ac beṇə' blao na' beṇə' cui gwsa'ac beṇə' blao.

19 Na' ble'ida' bež gaž yichjən' na' bežən' yeto len yoguə'əlöl rei ca' na' yoguə' soldad zan che rei ca'. Bač nite'e probnid par yesə'ədilələne' Jeso'osən' ben' žia cožə' cabey šyišən' na' len soldad che' ca'.
 20 Na' bež nechən' len bia əgwchopen' bian' choe' dižə' goxoayag par nič beṇəchən' chso'elaogü'e bež nechən', chopteb besə'ədölə' na' gwsa'acquəb lao na' Jeso'osən'. Bež əgwchope na'anə' bian' ben de'e zan de'e besyə'əbane beṇə' lao bež nechən' par bxoayaguəb beṇə' ca' nitə' señy che bež nechən' na' beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə' de'en naquə ca leb. Na' nežjəmbanga'acquəb bzalə' Jeso'osən' lega'acquəb lo'o yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', to yi' xen de'en naquə ca to nisdao'.
 21 Na' Jeso'osən' ben' žia cožə' cabey šyišən' bete' rei ca' na' soldad zan chega'aque' ca' len spadən' de'en zo cho'enə' de'en nlachgua. Nach yoguə'əlöl šod ca' gwsa'oxatəb xpelə'əga'aque'enə'.

20

Can' gaquə lao tmil iz

1 Na' ble'ida' to angl beṇə' zo yoban' betje' par bsaljue' yech gabilən', na' noxe'e to gden xen. 2 Na' anglən' bnize' belən' bian' beyaque gwxiye'enə' ža gwlasda'ote, de'en le Satanas, na' bcheje'eb gdenṇə' par tmil iz. 3 Nach bzale'eb lo'o yech gabilən' na' le'e bseyjwte' cho'a yechən', na' bchiše'en to sey. Bene' ca' par nič cuich xoayaguəb beṇə' ža' yežlyon' xte catə' te tmil iz. Cana'ach yoseže'eb yechojəb yeto tyemp dao'.

4 Nach ble'ida' zjəchi' beṇə' chəsə'anabia' txen len Cristən' na' yogue'e len le' gosə'əchoglaogü'en

che beṇačhən' šə non' napə dolə'. Na' beṇə' ca' chəsə'anabia' len le' zjənaque' beṇə' ca' cui əgwso'elao' bežən' nic lgua'a lsaquə' de'en naquə ca leb, na' bito gwso'e latjə yoso'ozoe' señy chebən' lao xgaga'aque'enə' o na'aga'aque'enə'. Gwso'e dižə' de que chso'onlilaže'e Jeso'osən', na' boso'ozenague' che xtižə' Diozən'. De'e na'anə' beṇə' ca' chəsə'əgue'i Diozən' gwso'ote' lega'aque' gosə'əchogue' yenga'aque'enə'. Pero babesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca' ničh chəsə'anabi'e txen len Cristən' tmlil iz. ⁵ Cristən' bolis bosbane' lega'aque' ladjo beṇə' guat ca' antslə ca beṇə' yeziquə'əchlə. Na' catə' te yesə'anabi'e tmlil iz, cana'ach yeziquə'əchlə beṇə' ca' bagwsa'at yesyə'əbane' ladjo beṇə' guat ca'. ⁶ Mbalaz par beṇə' ca' babolis bosban Cristən' ladjo beṇə' guat ca' antslə ze'e solao tmlil izən', beṇə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Bito gac chega'aque' can' gac che beṇə' ca' yesə'əžaglaochgua zejlicane. Na' de'en yesə'əžaglaochgüe' zejlicane lennə' nacho yelə' got əgwchopen'. Na' beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' nitə'ətezə nite'e əso'elaogüe'ene' na' əso'elaogüe'e Cristən' can' gwnitə'ətezə gwnitə' bχoz che beṇə' Izrael ca' gwse'ejni'alaže'e Diozən'. Na' beṇə' ca' zjənon cuinga'aque' lažə' na' Diozən' lega'aque' yesə'anabi'e txen len Cristən' tmlil iz.

⁷ Na' catə' bagoc tmlil iz chəsə'anabi'e, Diozən' güe'e latjə yechoj gwxiye'enə' de'en le' Satanas lo'o yech gabilən' gan' yo'on. ⁸ Na' yechojən par əxoayaguən beṇə' ca' ža' doxenlə lao yežlyon' de'e yoblə, beṇə' ca' chəsə'əne' Gog na' Magog. Gwxiye'enə' əxoayaguən lega'aque' na' əgwtoḃən

lega'aque' par yesə'ədiləlene' Cristən'. Na' beṇə' zan juisy əgwtoḃən contr Cristən' ca yox zannə' de'en chi' cho'a nisdəo'. ⁹ Nach ble'idaogüe'eda' chac ca', za'ac beṇə' zan doxenlə lao yežlyon' na' gwse'echje' syodan' chaque Diozən' chei gan' ža' beṇə' ca' bagwleje' par zjənaque' lažə' ne'enə'. Nach Diozən' bene' par nič bchoj yi'inə' yoban' bžinten lao yežlyon' par bžiyai'in beṇə' ca' bəbtob gwxiye'enə'. ¹⁰ Na' ca naquə gwxiye'enə' de'en bxoayag beṇə' ža' yežlyon', Cristən' bzale'en lao yi' gabilən' gan' chalə' sofrən', lo'o yi' xen de'en naquə ca to nisdəo'. Bzale'en gan' bzale'e bež nechən' na' bež əgwchope bian' bxoayaguəb beṇəchən' len dižə' gūenlažə' chebən'. Na' chəsə'əžəglao gwxiye'enə' len bež ca' lo'o yi' gabilən' do ža do yel par zejlicane.

Diozən' gwchoglaogüe'en che beṇə' ca' bagwsa'at šə non' napə dolə'

¹¹ Nach ble'ida' chi' Diozən' lao to siy xen de'en naquə de'e šyiš na' chnabi'e. Na' leczə ble'ida' benittecza yežlyon' na' de'e ca' chle'icho le'e yoban' chedə' bitoch byažjga'aquen. ¹² Na' ble'ida' beṇə' ca' bagwsa'at sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən', beṇə' ca' gwsa'ac beṇə' blao na' len beṇə' ca' cui gwsa'ac beṇə' blao. Yogue'e zjəzeche' lao Diozən'. Nach Diozən' bzaše' libr ca' gan' zjənyoj yoguə' de'e ca' gwso'on to toga'aque'. Nach gwde na' bzaše' yeto libr gan' zjənyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicanen'. Na' yoguə' beṇə' ca' gwsa'at sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristən' gwchoglaogüe'en chega'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon bin' gwso'on to toga'aque', con can' nyoj le'e libr ca'. ¹³ Na' yoguə' beṇə' bagwsa'at

lo'o nisdá'onə' sin cui gwso'onlilaže'e Jesocristán' lenczəga'aque' besyə'əchoje' par gosə'əzeche' lao Diozən' na' le'egatezə ca' yoguə' beṇə' bagwsa'at gatə'ətezəchlə leczə besyə'əchoje' latj che beṇə' guat ca'. Na' Diozən' gwchoglaogü'e'en che to toga'aque' de que yesə'əzi'e castigw segon can' gwso'one'.
¹⁴ Nach Diozən' bcueze' yelə' gotən' de'en nacho de'e neche. Bene' par nič cuich no yežin latjə che beṇə' guat ca'. Na' de'en yesə'əzaquə'əzi' beṇə' güen de'e mal ca' lo'o yi' gabilən' zejlicane, lenṇə' de'en nacho yelə' got əgwchopen'.
¹⁵ Yoguə' non' cui nyoj leinə' le'e libr gan' nyoj la beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicane, boso'ozale'ene' lo'o yi' gabilən' de'en naquə de'e xen ca nisdá'o'.

21

Yežlyon' beyaquən de'e cobə len de'e ca' chle'icho le'e yoban'

¹ Gwde na' ble'ida' de'e ca' chle'icho le'e yoban' zjənaquən de'e cobə, na' leczə ble'ida' yežlyon' de'e cobə. Ca naquə de'e ca' zjənlə' le'e yoban' antslə, na' ca naquə yežlyon' de'en banombi'acho, bagwde čhega'aquən. Na' leczə nisdá'onə' bagwde čhei.
² Nada' Juan ble'ida' syoda che Diozən', syoda Jerosalennə' de'en naquə de'e cobə de'en chi' yoban' gan' zo Diozən', ble'ida' bletje'en lao yežlyon'. Banonšaogü'e'en na' banone'en xoche ca to no'olə čpə'a cuine' catə' čšagne'e.
³ Nach do gan' chi' Diozən' chnabi'e benda' gwṇe to anglən' zižjo gwne': —Syoda che Diozən' babžinən gan' ža' beṇəčən' na' Diozən' soe' len lega'aque'. Beṇəč ca' əsa'aque' xi'ine' na' le' gaque' Dioz čhega'aque'

ben' əso'elaogüe'e. ⁴ Na' Diozən' gone' par niçh cuich nite'e trist, notoch no gat, na' notoch no no yegüine'e, ni que gaquə bi de'en yesə'əžaglaogüe' o bi de'en gon par yesə'əbeže'. Bagwde che yoguə' de'e ca' zjənac ca' de'en gotə' lao yežlyo nechən'.

⁵ Nach Diozən' ben' chi' chnabia' gwne': —Nada' chocoba' yoguə'əlol de'en de.

Na' leczə gwne': —Bzoj de'e quinga chedə' nada' chona' can' nia'anə' na' syempr cho'a dižə' li.

⁶ Nach gozne' nada': —Baçh goc can' gwni'anə'. Nadan' naca' ben' ben yežlyon' na' nada' naca' ben' gon par niçh te chei. Nadan' bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczən' soa' catə'an yeyož yedon. Notə'ətezə beṇə' chene'ene' si'e de'en gwnežjua'ane', gwnežjua'ane' yelə' mban zejlicane de'en gwxaquə'əlebe ca nis ya'a de'en che'ejcho catə'an chbiļecho, na' gwnežjua'ane'en sin cui bi yesə'əyixjue' chei. ⁷ Na' notə'ətezə beṇə' šə chəsə'əzoine' cui choso'ozenague' che de'e malən', gac chega'aque' yoguə' de'e güen ca' de'en babi'a dižə' chei, na' caguə de'e te cuich gaca' Dioz ben' əso'elaogüe'e na' caguə de'e te cuich əsa'aque' xi'ina'. ⁸ Pero na' ca naquə beṇə' ca' chəsə'əžeb par yoso'ozenague' chia', na' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada', na' beṇə' ca' chso'on bitə'ətezə de'en chgue'ida', na' beṇə' ca' chso'ot beṇə' yoblə, na' beṇə' ca' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chesə'əzolene' beṇə' yoblə, na' beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque', na' beṇə' ca' chəsə'ənao de'en chso'on beṇə' ca' chəsə'əñelen de'e xio', na' beṇə' ca' chse'ejni'alažə' lgua'a lsaquə', na' yoguə' beṇə' ca' chso'e dižə' güenlažə', yoguə'əga'aque'enə' yesə'əzaquə'əzi'e

zejlicane lo'o yi' gabilan' gan' chalə' sofrən', na' yi' gabilan' naquən ca to nisdao'. Na' de'en gac chęga'aque' lennə' yelə' got əgwchopen'.

Syoda Jerosalen de'en naquə de'e cobə

⁹ Na' ble'ida' angl ca' gažə beṇə' ca' gwso'oxə' gažə tas gan' yo'ožə de'en gwxaquə'əleben ca gažə castigw de'en bnežjw Diozən' beṇə' mal ca'. Na' toe' bgüiguə' gan' zoa'anə' na' gože' nada': — Da gwlo'ida' le' no'olən' ze'e si' Jesocristən' par gaque' xo'ole', Jesocrist ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁰ Na' Spirit che Diozən' benən par ničh anglən' gwche'e nada' to lao ya'a xen de'en naquə de'e sibə par ničh blo'ine' nada' syoda əblao che Diozən', syoda Jerosalennə' de'en gwche' yoban' gan' zo Diozən' de'en babletje' lao yežlyon'. ¹¹ Na' ble'ida' chey che'eni' syodan' len yelə' chey che'eni' che Diozən', na' ble'ida'an ca to yej fin de'e chactit, ca yej de'en ne' jasje de'en chle'icho ca bidr. ¹² Na' ble'ida' to ze'e xen de'e sibə de'en nyechj syodan', na' nitə'ən šižin puert, na' to to cho'a puertən' zjəzecha tgüejə angl. Na' ca naquə puert ca' zjənyojən la šižin family che beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' za'ac lao dia che to to xi'in de'e Izraelən'. ¹³ Le'e ze'e galən' chla' bgüižən' nitə' šonə puert, na' yešonən cuitən licha, na' yešonən cuitən yeglə, na' yešonən galən' chen bgüižən'. ¹⁴ Na' ble'ida' lan ze'enə' de'en nyechj syodan', naquən šižin yej xen na' zjənyoj le'e yej ca' la šižin apostol che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə'

dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'.

¹⁵ Na' anglən' ben' be'elen nada' dižə'anə' nox̄e'e to ya de or par gws̄i'e medid che syodan' na' len ze'e cheinə' na' puert chei ca'. ¹⁶ Syodan' naquə de'e cuadrad, na' tozə can' naquə yelə' zlague'i len yelə' ltonei na' len yelə' sib chein'. Na' medid che syodan' goquən chop̄a mil chop̄ə gueyoa kilometros. ¹⁷ Nach gwde na' gwxi'e ze'e de'en nyeč̄h̄j syodan' medid, na' goquən gyon tap metr yelə' sib chein' segon metr de'en chesə'əč̄hin beṇəč̄hən' na' lenṇə' b̄chin anglən'.

¹⁸ Ze'e de'en nyeč̄h̄j syodan' naquən de yej de'en nzi' jasje, na' ble'ida' de que yo'o ca' ža' syodan' zjənaquən porzə de or na' n̄la'an ca bidr de'en naquə xi'ilažə'. ¹⁹ Na' le'e to to yej xen ca' de'en zjənaquə lan ze'e de'en nyeč̄h̄j syodan' zjənone'en xoche len yoguə' claste yej fin. De'e nechən' da'an jasje, de'e gwchopen' safiro, de'e gwyone agata, de'e gwɔape esmeralda, ²⁰ de'e güeyə' onise, de'e gwɔope cornalina, de'e gažə crisolito, de'e əgwɔone'e berilo, de'e güei topasio, de'e ši criso-prasa, de'e šnejei jasinto, na' de'e šiž̄inei amatista. ²¹ Nach puert ca' šiž̄in de'e nitə' che syodan' to toga'quən zjənaquən de to perla. Na' lquey che syodan' zjənaquən porzə de or na' n̄la' le'inə' can' n̄la' le'i to de'en naquə de bidr.

²² Bitobi yo'odao' ble'ida' lao' syodan' chedə' la' do tyempte beṇə' ca' ža' syodan' nite'e lao X̄ancho Diozən' ben' napə le'ezelaogüe yelə' guac xenṇə' na' lao Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnit-

lao xtolə'əga'aque'enə', na' beṇə' ca' ža' syodan' chso'elaogüe'e lega'aque'. ²³ Bito chyažje bgüižən' ni bio'onə' par yoso'ose'eni'in lao syodan' chedə' nye'eni' syodan' len yelə' chey che'eni' che Diozən' na' che Xi'ine' Jesocristən'. ²⁴ Na' be'eni' che syodan' gwse'eni'in yedote par beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', beṇə' ca' zjənaquə to to ṇasyon. Na' rei ca' chə'anabia' yežlyon', beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən', yoso'onežjue'ene' yelə' gwnabia' na' yelə' bala'an de'en de chega'aque'. ²⁵ Bito šeyjw puert ca' teža na' caguə batə'əquə gaquə žchol. ²⁶ Na' yelə' xoche na' bitə'ətezəchlə de'e zaque'e de'en gotə' che ṇasyon ca' gatə'an lao' syodan'. ²⁷ Bitobi de'e mal gaquə lao' syodan', na' notono gaquə yesyə'əžin syodan' no chon de'e ca' chgue'i Diozən' o no choe' dižə' güenlažə'. Caguə no yesyə'əžin syodan' sino beṇə' ca' zjənyoj laga'aque'en le'e libr che Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. Le'e libr na'anə' zjənyoj la beṇə' ca' zjənapə yelə' mban zejlicaṇen'.

22

¹ Nach blo'ine' nada' yao de'en yožə nis de'en chnežjon beṇəchən' yelə' mban zejlicaṇen'. Na' nisən' naquən clar juisy ca be'eyə', na' yaon' chchojən gan' chi' Diozən' na' Xi'ine' Jesocristən' chəsə'anabi'e, Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə'. ² Na' yaon' chden gwchol lquey xen che syodan' na' ze yag chopə la'a cho'a yaon', yag de'en chnežjon beṇəchən' yelə' mban zejlicaṇen'. Na' yoguə' bio' chəsə'əbian

frot, šižin las lao tgüiz. Na' beṇə' ca' ža' syodan' beṇə' zjənaquə to to nasyon chəsə'əchine' xlague'i ca' par nič nite'e güen. ³ Cuat gatə' de'e gue'i Diozən' lao' syodan'. Diozən' len Xi'ine' Jesocristən' ben' gwxaquə'əlebe ca xilə' dao' ca' gwso'ot beṇə' Izrael ca' par gwnitlao xtolə'əga'aque'enə' zjəchi'e syodan' chəsə'anabi'e, na' yoguə' beṇə' ca' ža' syodan' chso'onlilaže'e Diozən' na' nitə'ətezə nite'e chso'elaogüe'ene'. ⁴ Nitə'ətezə nite'e gan' chəsə'əle'ine' cho'alao Diozən', na' nyoj le'enə' lao xgaga'aque'enə'. ⁵ Cuat gaquə žchoł lao' syodan'. De'e na'anə' bito yažje be'eni' che lampara, niqwe yažje be'eni' che bgüižən', chedə' yelə' chey che'eni' che Xancho Diozən' chse'eni'in gan' ža' beṇə' ca' chso'elao' le' na' chəsə'anabi'e len le' zejlicane.

Bazon əžin ža yidə Cristən' de'e yoblə

⁶ Nach anglən' gwne' nada': —Yoguə' de'en bagwna Diozən' zjənaquən de'e li na' gaquə can' ne'enə'. Xancho Dioz nan' chbeje' beṇə' par chso'e xtiže'enə' na' le'enə' bsele'e nada' par chzejni'ida' beṇə' ca' chso'elao' le' de'e ca' baza' gaquə. ⁷ Jeso'osən' ne' de que bazon əžin ža yide' de'e yoblə, na' mbalaz nitə' beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzojo' le'e librən' noxo'onə', ca naquə de'e ca' ze'e gaquə.

⁸ Nada' Juan bzoja' de'en benda' na' ble'ida', na' catə' benda' na' ble'iga'acda'an bzo xiba' xni'a anglən' par güe'elaogua'ane', ben' ben par nič ble'ida'ogüe'eda' yoguə' de'e ca'. ⁹ Pero anglən' bito be'e latjə, na' gwne': —Bito gono' ca'. Be'elao' Diozən'. Nada' naca' to beṇə' güen xšine' can' naco' le' na' ljuežjo' ca' beṇə' ca' leczə bagwlej Diozən'

par chso'e xtiže'enə', na' ca'aczən' yoguə' beṇə' ca' yoso'ozenag che de'e ca' babzjojo' le'e librən' noxo'onə'.

¹⁰ Na' leczə gwne' nada': —Bito gwcuašo'o che de'e ca' ze'e za'ac can' na' libr nga bzojo', chedə' bazon əžin ža gaquə yoguə' de'e ca' bzojo' le'inə'. ¹¹ Bazon əžin ža catə' beṇə' ca' chso'on de'e malən' yesyə'əga'anlenczə de'e mal chega'aque'enə' gabilən'. Na' beṇə' ca' chso'on de'en naquə yelə' zto' yesyə'əga'anlene' yelə' zto' chega'aque'enə' gabilən'. Na' beṇə' ca' zjənaque' beṇə' güen lao Diozən' so'onche' de'e güennə' zejlicane. Bagwlej Diozən' lega'aque' par zjənaque' lažə' ne'enə' na' zejlicane yesyə'əga'ane' lažə' ne'enə'.

¹² Nach Jeso'osən' gwne': —Bazon əžin ža yida' de'e yoblə, na' gona' castigw che to to beṇəch o gona' par nič gaquə de'e güen che to toga'aque' segon nac gwso'one'. ¹³ Nada' naca' ben' ben yežlyon' na' ben' gon par nič te chei. Bazocza' catə'an bxi'a yežlyon' na' ca'aczən' soa' catə'an yeyož yedon.

¹⁴ Mbalaz nitə' notə'ətezə beṇə' bagosə'əṇabe nada' beca'a xtolə'əga'aque'enə'. Na' gua'a latjə so'e cho'a puert che syodan' gan' zoa'anə' na' gwnežjua' lega'aque' frot che yag yelə' mban zejlicanen'. ¹⁵ Pero na' bito gua'a latjə so'o beṇə' ca' cui chso'onlilažə' nada' cho'a puert che syodan'. Bito gaquə so'o beṇə' ca' chesə'əṇelen de'e xio', na' beṇə' chəsə'əbejyichj no'ol chega'aque' o be'en chega'aque' par chnitə'əlene' beṇə' yoblə o beṇə' chəsə'əža' xtoga'aque'. Bito gaquə so'o beṇə' chso'ot beṇə', beṇə' chse'ejni'alažə' lgua'a

Isaquə' na' notə'atezə beṇə' chəsyə'əbeine' chso'e dižə' güenlažə'.

¹⁶ Nada' Jeso'os bselə'a angl chia'anə' par bzenene' le' yoguə' de'en babzojo' par beṇə' ca' zjəncodə' ljuežje chso'elaogüe'e nada'. Nada' golja' lao dia che de'e Rei Dabin', na' naca' ben' ben Diozən' lyebe əselē'e lao dia che de'e Rei Dabin'. Na' gwxaquə'əlebəda' ca beljw xsilən'. Nezecho catə' chla' beljw xsilən' bazon še'eni', na' de'en babida' yežlyon' nezecho bazon gaquə' yoguə' de'e güen ca' zjənyoj le'e libr nga.— Can' gwna Jeso'osən' nada'.

¹⁷ Chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' naccho ca to no'olən' si'e, na' chio'o txen len Spirit che Diozən' chṇablažə'əcho yob yide' de'e yoblə. Na' yoguə' no yene catə' yoso'olabe' libr nga, leczə' yesə'əṇablažə'əšgüe' yob yide' de'e yoblə.

Na' notə'atezə beṇə' se'ene'ene' so'onlilaže'e Jeso'osən' gata' yelə' mban zejlicane chega'aque' sin cui bi yesə'əyixjue' chei.

¹⁸ Nach gozna Jeso'osən': —De'e ngan' əchnia' par yoguə' le'e gwlable o yenele catə' beṇə' yoso'olabe' de'e quinga ben Diozən' mendad zjənyoj le'e libr nga. Notə'atezle šə gwzanchle ca de'en na libr nga catə' əgwzejni'ile beṇə' che de'e ca' ze'e za'ac, Diozən' gone' par ničh gac chele yoguə' de'e mal ca' de'en zjənyoj le'e libr nga. ¹⁹ Na' notə'atezle catə' əgwzejni'ile beṇə' che de'e ca' ze'e za'ac šə cui yene'ele əgwzejni'ile lega'aque' yoguə' de'e ca' ben Diozən' mendad zjənyoj le'e libr nga, Diozən' yoxi'e lalen' le'e libr che'enə' na' bito güe'e latjə yežinle syoda che'enə'. Na' le'e libr che Dioz nan' zjənyoj la yoguə' beṇə' ca' zjənapə' yelə' mban zejlicanen'.

²⁰ Nach Jeso'osən' ben' bzejni'ine' nada' yoguə' de'e quinga ne': —De'e li yida' lgüegwzə.

Na' nada' goža'ane': —Ca'ašgaczə gaquə. Yob yidəšgo' Xana' Jeso'os.

²¹ Xancho Jesocristən' sotezə soe' gaquəlenšgacze' yoguə'əle. De'e na'azən' de chzoja'.
Juan

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2